

Salah Al-Tatawwu' (Tự Nguyện)

[Tiếng Việt – Vietnamese – فيتنامية]

Biên soạn
Amir Mustapha bin Yusuf

Kiểm duyệt: Abu Hisaan Ibnu Ysa

2014 - 1435

IslamHouse.com

صلاة التطوع

« باللغة الفيتنامية »

جمع وترتيب:

أمير مصطفى بن يوسف

مراجع:

أبو حسان محمد زين بن عيسى

2014 - 1435

IslamHouse.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Nhân danh Allah

Đấng Rất Mực Độ Lượng, Đấng Rất Mực Khoan Dung

LỜI MỞ ĐẦU

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنُسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا
وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا، مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ، وَمَنْ يَضِلَّ فَلَا هَادِيَ لَهُ،
وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

﴿يَتَأْتِيهَا النَّاسُ آتِفُوا رَبَّكُمْ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا
زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ
وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا ﴿١﴾﴾ النساء: ١

﴿يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِ ۚ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ
﴿١٣٢﴾﴾ آل عمران: ١٠٢

﴿يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ﴿٧١﴾ يُصْلِحْ لَكُمْ
أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۗ وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ ۚ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا
عَظِيمًا ﴿٧٢﴾﴾ الأحزاب: ٧٠ - ٧١

Alhamdulillah, mọi lời ca ngợi và tụng niệm đều kính dâng Allah, bây tôi xin tạ ơn Ngài, thành tâm cầu xin Ngài giúp đỡ và tha thứ. Khẩn cầu Allah che chở tránh khỏi mọi điều xấu xuất phát từ bản thân và trong mọi việc làm của bây tôi. Ai đã được Ngài dẫn dắt sẽ không bao giờ lầm lạc và ai đã bị Ngài bỏ mặc sẽ không tìm được đâu là chân lý. Bề tôi tuyên thệ không có Thượng Đế nào xứng đáng được thờ phụng mà chỉ có Allah duy nhất không có cộng tác hay đối tác cùng Ngài và xin chứng nhận Muhammad là nô lệ, là Thiên Sứ, là Rasul của Ngài. **«Hỡi nhân loại! Hãy kính sợ Thượng Đế của các người, Đấng đã tạo hóa ra các người từ một người (là Adam) và từ (Adam) Ngài đã tạo ra người vợ (là Hawwa). Rồi từ (Adam và Hawwa) Ngài đã trải ra khắp thiên hạ rất nhiều đàn ông và đàn bà, vì vậy hãy kính sợ Allah và chớ đoạn tuyệt quan hệ dòng tộc. Quả thực, Allah là Đấng giám sát mọi (lời nói và hành động) của các người.»** Al-Nisa: 1 (chương 4). **«Hỡi những người có đức tin! Hãy thật sự kính sợ Allah và đừng bao giờ chết ngoại trừ các người là người Muslim.»** Ali Imraan: 102 (chương 3). **«Hỡi những người có đức tin! Hãy kính sợ Allah và hãy nói năng cho thật đúng đắn. (Khi làm thế) Ngài sẽ cải thiện mọi hành động của các người và tha thứ cho các người tội lỗi đã phạm. Và ai tuân lệnh Allah và Thiên Sứ (Muhammad) của Ngài thì y đã chiến thắng, một chiến thắng vinh quang.»** Al-Ahzaab: 70 – 71 (chương 33).

Rasul ﷺ nói:

((إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى قَالَ: وَمَا تَقَرَّبَ إِلَيَّ عَبْدِي بِشَيْءٍ أَحَبَّ إِلَيَّ مِمَّا افْتَرَضْتُ عَلَيْهِ، وَمَا يَزَالُ عَبْدِي يَتَقَرَّبُ إِلَيَّ بِالتَّوَاتُفِْلِ حَتَّى أُحِبَّهُ))

“Quả thật, Allah ﷻ phán rằng: “. . . và không có một việc hành đạo nào của bề tôi của TA dâng hiến TA được TA yêu thích nhất bằng việc y hoàn thành những gì mà TA đã qui định bắt buộc cho y, và bề tôi của TA luôn dâng hiến lên TA bằng việc hành đạo tự nguyện (như Salah Sunnah) cho đến khi được TA yêu thương y . . . ”” Hadith do Al-Bagowi ghi lại và được Al-Albany xác thực.

Hiểu được ý nghĩa và tầm quan trọng của việc dâng lễ nguyện Salah tự nguyện (Sunnah) nên một số đồng anh chị em Muslim đã tìm hiểu và đã hỏi tôi về cách thức của những Salah tự nguyện.

Alhamdulillah, nhờ được sự hướng dẫn và soi sáng của Allah ﷻ tôi đã tìm hiểu và viết lên những trang này.

Cầu xin Allah ﷻ làm cho nó mang lại nhiều hữu ích cho bề tôi, cùng tất cả anh chị em Muslim đã có tìm hiểu đến nó. Cầu xin Ngài ﷻ hãy ban cho bề tôi cùng tất cả anh chị em Muslim thành tâm trong mọi hành động Ibadah, và hướng dẫn chúng tôi đi theo đúng đường lối Sunnah Nabi ﷺ. Cầu xin bình an và phúc lành cho Nabi Muhammad, cho gia quyến cùng tất cả bằng hữu của Người.

Ngày ۱۳ tháng 03 năm 2014

Nhằm ngày ۱۲ tháng 05 năm 1435H

Amir Mustapha bin Yusuf

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Nhân danh Allah

Đấng Rất Mực Độ Lượng, Đấng Rất Mực Khoan Dung

صَلَاةُ التَّطَوُّعِ

Salah Al-Tatawwu'

Al-Tatawwu' nghĩa là tất cả những việc làm phục tùng Allah ﷻ một cách tự nguyện.

Ưu điểm của việc Salah Al-Tatawwu': Salah một cách tự nguyện đó là điều làm tốt nhất để đưa người Mu'min (có đức tin) đến gần với Allah, Salah Al-Tatawwu' này chỉ sau thể loại Jihad (thánh chiến) vì Allah và sau việc học hỏi, tìm hiểu kiến thức Islam, vì Nabi ﷺ đã thường xuyên thực hiện Lễ nguyện Salah tự nguyện để được Allah hài lòng, như trong Hadith, Nabi ﷺ nói: **“Quả thật, Allah ﷻ phán rằng: “. . . và không có một việc hành đạo nào của bề tôi của TA dưng hiến TA được TA yêu thích nhất bằng việc y hoàn thành những gì mà TA đã qui định bắt buộc cho y, và bề tôi của TA luôn dâng hiến lên TA bằng việc hành đạo tự nguyện (như Salah Sunnah) cho đến khi được TA yêu thương y. . .”**” Hadith do Al-Bagowi ghi lại và được Al-Albany xác thực.

Salah Al-Tatawwu' được xem là một Hồng Ân rất lớn của Allah ﷻ cho bầy tôi Mu'min của Ngài. Trong mọi Fardu (điều bắt buộc) thì Allah khuyến khích đám bầy tôi thực hiện

thêm điều Sunnah nhằm giúp người Mu'min được tăng thêm Iman và nâng cao địa vị của họ với những việc làm tự nguyện này, và nhằm để hoàn chỉnh hoặc bù đắp lại những điều bắt buộc đã bị thiếu sót, như trong Hadith do ông Abu Hurairah رضي الله عنه thuật lại: Nabi ﷺ nói:

((إِنَّ أَوَّلَ مَا يُحَاسَبُ بِهِ الْعَبْدُ الْمُسْلِمُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ الصَّلَاةَ الْمَكْتُوبَةَ فَإِنْ أَتَمَّهَا وَإِلَّا قِيلَ: انظُرُوا هَلْ لَهُ مِنْ تَطَوُّعٍ؟ فَإِنْ كَانَ لَهُ تَطَوُّعٌ أَكْمَلَتِ الْفَرِيضَةَ مِنْ تَطَوُّعِهِ ثُمَّ يُفْعَلُ بِسَائِرِ الْأَعْمَالِ الْمَفْرُوضَةِ مِثْلَ ذَلِكَ))

“Quả thật, việc hành đạo đầu tiên của bề tôi Muslim bị Allah ﷻ thẩm tra vào ngày xét xử, đó là Salah. Nếu Salah của họ đầy đủ rồi thì thôi, và nếu Salah của họ còn thiếu, thì Allah bảo: “Hãy xem y có làm Salah tự nguyện phụ thêm hay không? nếu có, thì hãy bù đắp vào Salah Fardu cho đầy đủ”. Và những Amal Fardu (việc làm bắt buộc) khác cũng được làm như thế.” Hadith do Abu Dawood, Al-Nasaa-i và Ibnu Maajah ghi lại và được Al-Albany xác thực.

Và dâng lễ nguyện Salah Al-Tatawwu' là thực hiện theo đường lối Sunnah Nabi ﷺ, và Allah đã phán tín đồ Muslim phải noi theo gương Người:

﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ
وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا ۝﴾ الأحزاب: ٢١

﴿Chắc chắn trong các người có vị Rasul của Allah, Y là một gương đạo đức mẫu mực cho những ai hy vọng về (cuộc gặp gỡ) với Allah và ngày (phán xử) cuối cùng và

đồng thời họ tưởng nhớ Allah thật nhiều. ﴿Al-Ahzaab: 21(chương 33).

*** Salah Al-Tatawwu' có hai loại:**

1- (التَّوَافِلُ الْمُقَيَّدَةُ) **Al-Nawafil Al-Muqaiyadah:** Nghĩa là những Salah tự nguyện vào những giờ nhất định, đã được qui định sẵn. Những Salah này trong đó phụ thuộc vào những Salah Fardu (theo trước hoặc sau Fardu) như những Salah Al-Sunan Al-Rawatib (السُّنَنُ الرَّوَاطِبُ), và trong đó cũng không có phụ thuộc theo những Salah Fardu, như Salah Al-Wi-tir (صَلَاةُ الْوَيْتْرِ), Al-Dhuha (الصُّحَى), Al-Kusuf (الْكُسُوفِ) . . .

2- (التَّوَافِلُ الْمُطْلَقَةُ) **Al-Nawafil Al-Mutlaqah:** Nghĩa là những Salah tự nguyện không vào những giờ nhất định. Salah này được thực hiện vào bất cứ giờ phút nào của ban ngày hoặc ban đêm, ngoại trừ những giờ không được phép Salah, (và những giờ không được Salah này sẽ được nêu rõ ở phần sau, Insha Allah).

السُّنَنُ الرَّوَاطِبُ

Al-Sunan Al-Rawatib

Al-Rawatib, số nhiều của từ Ratibah, nghĩa là Salah được làm thường xuyên, liên tục, nó được thực hiện hàng ngày theo những Salah Fardu (được thực hiện trước hoặc sau Salah Fardu).

* Ích lợi của việc thực hiện Al-Sunan Al-Rawatib này là nó sẽ được bù đắp vào những gì thiếu sót trong Salah Fardu, như Hadith đã được nêu ở trên.

Những Sunnah Al-Rawatib gồm 10 Rak-at, và nó được nêu rõ trong Hadith Ibnu U'mar رضي الله عنه: *“Ta ghi nhớ từ Nabi ﷺ 10 Rak-at (Sunnah Rawatib) gồm 2 Rak-at trước Al-Zhuhur, 2 Rak-at sau Al-Zhuhur, 2 Rak-at sau Al-Magrib tại nhà, 2 Rak-at sau Al-I'sha tại nhà và 2 Rak-at trước Al-Subhi. và đây là thời gian không người nào đến gặp Nabi ﷺ”*. Bà Hafsoh رضي الله عنها có nói cho tôi nghe: *“Quả thật, khi Nabi ﷺ nghe xong lời Azaan Al-Fajr đã xuất hiện thì Nabi ﷺ đã hành lễ 2 Rak-at Sunnah Al-Fajr.”* Hadith Muttafaqun A'laihi, (tức là do Al-Bukhari và Muslim ghi lại.)

Theo khẳng định của ông Muslim, thì ông ta bảo vệ Sunnah Al-Rawatib là 12 Rak-at, vì theo Hadith của bà Ummu Habibah رضي الله عنها vợ Nabi ﷺ nói: Tôi có nghe Rasul ﷺ nói:

((مَا مِنْ عَبْدٍ مُسْلِمٍ يُصَلِّيَ لِلَّهِ كُلَّ يَوْمٍ ثِنْتَيْ عَشْرَةَ رُكْعَةً تَطَوُّعًا غَيْرَ فَرِيضَةٍ إِلَّا بَنَى اللَّهُ لَهُ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ أَوْ إِلَّا بُنِيَ لَهُ بَيْتٌ فِي الْجَنَّةِ))

“Không một người Muslim nào hành lễ Salah vì Allah mỗi ngày 12 Rak-at Sunnah, ngoài Salah Fardu (bắt buộc) ra, y sẽ được Allah xây cho họ một ngôi nhà trong Thiên Đàng.”

Và trong Hadith do Al-Tirmizhi ghi lại, cũng do bà Ummu Habibah ﷺ thuật lại như Hadith trên, nhưng có ghi rõ thêm là: *“4 Rak-at trước Al-Zhuhur, 2 Rak-at sau Al-Zhuhur, 2 Rak-at sau Al-Magrib, 2 Rak-at sau Al-I'sha và 2 Rak-at trước Al-Fajr”*. Hadith Hasan Saheeh (xác thực), do Al-Tirmizhi ghi lại và được Al-Albany xác thực.

Và có trong Hadith Saheeh (xác thực), từ Hadith A'-i-shah ﷺ nói: *“Nabi ﷺ không bao giờ bỏ Salah 4 Rak-at Sunnah trước Al-Zhuhur.”* Hadith do Al-Bukhari ghi lại.

- Trong các Sunnah Al-Rawatib, quan trọng nhất và tốt hơn hết là 2 Rak-at Sunnah Al-Fajr, vì Hadith bà A'-i-shah ﷺ thuật lại, Nabi ﷺ nói:

((رُكْعَتَا الْفَجْرِ خَيْرٌ مِنَ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا))

“Hai Rak-at Sunnah Al-Fajr còn tốt Dunya (trên đời này) và tất cả những gì có trong Dunya.” Hadith do Muslim ghi lại.

Và A'-i-shah ﷺ nói: *“Quả thật, Nabi ﷺ không có một Salah Sunnah nào mà Người hết sức quan tâm hơn 2 Rak-at Sunnah trước Al-Fajr.”* Hadith do Al-Bukhari và Muslim ghi lại

Do đó mà Nabi ﷺ luôn quan tâm thực hiện nó, đến lúc ở nhà hay lúc đi đã hành, Người ﷺ cũng không bỏ nó, như Bà

A'-i-shah ﷺ nói: “*Nabi ﷺ chưa từng bỏ Salah 2 Rak-at Sunnah Al-Fajr*” Do Al-Bukhari ghi lại.

* Theo Al-Sunnah, thì 2 Rak-at Sunnah Al-Fajr nên Salah ngắn (chỉ đọc Al-Fatihah thôi, không đọc thêm Surah khác nữa sau Al-Fatihah) trong 2 Rak-at đó, như trong Hadith Saheeh (xác thực) từ Al-Bukhari và Muslim có ghi, bà A'-i-shah ﷺ nói: “*Rasul ﷺ thường Salah 2 Rak-at Sunnah Al-Fajr rất nhanh đến nỗi tôi thàm nói: Người có đọc bài Ummul Al-Kitab (Al-Fatihah) trong 2 Rak-at đó hay không nhỉ ?*”

Và cũng theo Al-Sunnah, thì trong Salah Sunnah Al-Fajr, sau khi đọc Al-Fatihah xong thì ở Rak-at đầu tiên Sunnah đọc Ayat (136) trong Surah Al-Baqarah,

﴿قُولُوا ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَمَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِن رَّبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٦﴾﴾

﴿**Hãy bảo (thị dân Kinh Sách): “*Chúng tôi đã tin tưởng vào Allah, tin tưởng vào tất cả mọi điều mà Thượng Đế đã mặc khải cho chúng tôi, cho Ibrahim, cho Isma-el, cho Ishaah, cho Ya'qoob, cho (mười hai) bộ lạc (của Israa-el), cho Musa, cho Ysa và cho tất cả các vị Nabi khác, chúng tôi không hề phân biệt, không kỳ thị họ và tất cả chúng tôi là những người Muslim chân chính chỉ thuần phục Allah duy nhất.*”**﴾ (chương 2). Và ở Rak-at thứ hai đọc Ayat (64) trong Surah Ali I'mran

﴿قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِّنْ دُونِ اللَّهِ فَإِن تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٦١﴾﴾

﴿**Hãy bảo họ (hỡi Muhammad): “Hỡi thị dân kinh sách! Hãy đến cùng với một lời phán giống nhau giữa chúng tôi và quý vị rằng: chúng ta chỉ thờ phụng riêng Allah mà thôi, chúng ta không được tổ hợp bất cứ ai (cái gì) cùng với Ngài và chúng ta không được phép nghe lời lẫn nhau làm trái lời Allah hay quỳ lại lẫn nhau.” Nhưng nếu họ quay bỏ đi thì hãy bảo họ: “Hãy chứng thực rằng chúng tôi là những người Muslim (thần phục Allah).”**﴾ (chương 3). Hadith do Muslim ghi lại từ Ibnu A’bbaas ﷺ.

- Hoặc đọc trong Rak-at thứ nhất sau Al-Fatihah là Surah Al-Kafirun, trong Rak-at thứ hai là Surah Al-Ikhlâs. Như trong Hadith do Abu Hurairah ﷺ nói: “**Quả thật, Rasulullah ﷺ đọc trong hai Rak-at Sunnah Al-Fajr là Surah (قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ) và Surah (قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ)**” Hadith do Muslim ghi lại.

*** Tóm lại:**

Al-Sunnah Al-Rawatib gồm có 10 Rak-at hoặc 12 Rak-at, như sau :

- 2 Rak-at hoặc 4 Rak-at trước Al-Zuhur.
- 2 Rak-at sau Al-Zuhur.
- 2 Rak-at sau Al-Magrib.
- 2 Rak-at sau Al-I’sha.

- 2 Rak-at trước Al-Subhi (còn gọi là Sunnah Al-Fajr).

Đây là những Sunnah Muakkadah mà Rasulallah ﷺ luôn thực hiện nó, ngoại trừ lúc du hành thôi, thì Rasulallah ﷺ không thực hiện nó, nhưng Rasulallah ﷺ không bỏ 2 Rak-at Sunnah Al-Fajr. Như ông Ibnu Qayyim nói: *“Trong lúc du hành Nabi ﷺ chỉ thực hiện Salah Fardu không một ai ghi lại là Nabi ﷺ hành lễ Sunnah trước hoặc sau Fardu cả ngoại trừ Sunnah Al-Witir và Sunnah Al-Fajr thôi.”* (xem trong sách Zadul Al-Ma-a'd quyển 1 trang 456).

* Hỡi anh, chi, em Muslim thân mến! Hãy luôn quan tâm thực hiện các Sunnah Rawatib, bởi vì nó là đường lối của Nabi ﷺ, cho nên chúng ta hãy cố thực hiện thường xuyên các Salah Sunnah này nhằm để đưa chúng ta đến địa vị cao quý ở ngày sau, và nhằm để bù đắp lại những gì còn thiếu sót trong Salah Fardu của chúng ta. Do đó, chúng ta chớ bỏ bê hay xem nhẹ việc dâng lễ nguyện Salah Sunnah Rawatib này. Và nếu ai trong chúng ta không kịp Salah một trong những Sunnah Rawatib này vì một lý do nào đó, thì chúng ta có thể Salah nó lại vào những giờ khác, vì rằng Nabi ﷺ có Salah Sunnah Al-Fajr lại cùng với Salah Fardu Al-Fajr. *“Khi Người ﷺ và các bạn hữu của Người đã ngủ quên, không một ai thức dậy, trong lúc ngủ qua đêm trên con đường trở về từ trận chiến Khaibar cho đến khi mặt trời mọc, sau đó Nabi ﷺ lấy nước Wudu rồi hành lễ 2 Rak-at (Sunnah Al-Fajr), rồi Người ﷺ bảo Bilal cất lời Iqamah để hành lễ Salah Al-Subhi.”* Hadith do Abu Hurairah thuật lại, trong Saheeh Muslim.

Và Hadith Ummu Salamah ﷺ nói: Hỡi Rasulallah! Quả thật, tôi có nghe Người không cho phép Salah 2 Rak-at

(sau Al-A'sr), và tôi thấy Người thực hiện nó ? thì Nabi ﷺ trả lời:

((يَا بِنْتَ أَبِي أُمَيَّةَ سَأَلْتِ عَنِ الرَّكْعَتَيْنِ بَعْدَ الْعَصْرِ وَإِنَّهُ أَتَانِي نَاسٌ مِنْ عَبْدِ الْقَيْسِ فَسَعَلُونِي عَنِ الرَّكْعَتَيْنِ اللَّتَيْنِ بَعْدَ الظُّهْرِ فَهُمَا هَاتَانِ))

“Hỡi Binta Abi Umayyah! Nàng hỏi ta về 2 Rak-at sau Al-A'sr phải không? Quả thật, một số người từ Abdu Al-Qaysi đến gặp Ta về việc Islam của chúng, do đó họ đã làm Ta bận rộn đến không kịp Salah Sunnah 2 Rak-at sau Al-Zhuhur, thì 2 Rak-at (sau Al-A'sr) đó là 2 Rak-at sau Al-Zhuhur.” Hadith do Al-Bukhari và Muslim ghi lại.

Và bà A'-i-shah ﷺ nói: *“Khi Rasulullah ﷺ không kịp hành lễ Sunnah 4 Rak-at trước Al-Zhuhur, thì sau Salah Al-Zhuhur Người thực hiện nó bằng 2 Rak-at.* Hadith do Ibnu Maajah ghi lại.

Có Hadith do Abu Hurairah ﷺ thuật lại, quả thật Nabi ﷺ nói:

((مَنْ لَمْ يُصَلِّ رَكَعَتِي الْفَجْرِ فَلْيُصَلِّهُمَا بَعْدَ مَا تَطْلُعُ الشَّمْسُ))

“Những ai không kịp dâng lễ Salah 2 Rak-at Sunnah Al-Fajr, đợi đến khi mặt trời mọc thì hãy hành lễ bù lại.” Hadith do ông Baihaqy ghi lại, và ông Al-Nawwawy nói: *“Đường truyền nó tốt.”*

Và Hadith Qais bin U'mar ﷺ, ông ta đi đến Masjid để hành lễ Salah Al-Subhi và gặp Nabi ﷺ đang hành lễ Salah Al-Subhi, trong lúc ông ta chưa hành lễ Sunnah 2 Rak-at Al-Fajr, thì ông cũng vào hành lễ cùng với Nabi ﷺ, sau khi hành lễ xong ông ta đứng dậy hành lễ 2 Rak-at nữa, Nabi ﷺ đi ngang

qua ông ta và hỏi: **“Đây là Salah gì đây ?”** thì Qais trả lời: Thừa Thiên sứ, đó là 2 Rak-at Sunnah Al-Fajr mà tôi không kịp thực hiện nó. Nabi ﷺ im lặng, không nói gì cả. Hadith do Ahmad và Ibnu Khuzaimah và Ibnu Hibban và nhóm Sunan ghi lại, ngoại trừ Al-Nasaa-i và Al-'I-raqy nói: *“Đường truyền nó Hasan”*.

Qua những Hadith trên cho thấy 2 Rak-at Sunnah Al-Fajr, nếu không kịp thực hiện nó thì chúng ta có thể thực hiện nó lại liền sau khi Salah Al-Subhi xong, hoặc có thể đợi đến sau khi mặt trời mọc được khoảng 15 phút (trong giờ Al-Dhuha) rồi thực hiện nó lại.

* Riêng ngày thứ sáu, thì không có Salah Sunnah Rawatib trước Salah Jumu'at, nhưng nếu ai muốn Salah Sunnah trước khi đến giờ Jumu'at thì họ được phép dâng lễ Salah và được Allah ﷻ ban thưởng cho.

Và Sunnah Ratibah sau Salah Jumu'at gồm 2 Rak-at hoặc 4 Rak-at, như được ghi trong hai bộ Hadith Saheeh (Al-Bukhari và Muslim), Ibnu U'mar ﷺ nói: *“Quả thật, Nabi ﷺ thường dâng lễ Salah sau Jumua't hai Rak-at tại nhà.”* Hadith do Bukhari và Muslim ghi lại.

Và trong Saheeh Muslim, Abu Hurairah ﷺ thuật lại, Nabi ﷺ nói:

((إِذَا صَلَّى أَحَدُكُمْ الْجُمُعَةَ فَلْيُصَلِّ بَعْدَهَا أَرْبَعَ رَكَعَاتٍ))

“Khi các người đã dâng lễ Salah Jumua't xong, thì hãy dâng lễ Salah (Sunnah) sau nó 4 Rak-at.” Hadith do Muslim ghi lại.

Qua hai Hadith trên cho thấy: Nabi ﷺ dâng lễ Salah Sunnah sau Al-Jumua't 2 Rak-at tại nhà, và Nabi ﷺ bảo những ai đã dâng lễ Salah Al-Jumua't xong, thì hãy dâng lễ Salah Sunnah sau nó 4 Rak-at.

Ông Abu Al-A'bbaas – Ibnu Taimiyah رحمه nói: *“Nếu những ai dâng lễ Salah Sunnah sau Salah Al-Jumua't tại Masjid thì hành lễ 4 Rak-at. còn nếu ai dâng lễ Salah Sunnah tại nhà thì hành lễ 2 Rak-at.”* (xem trong sách Zadul Al-Ma'a'd quyển 1 trang 425).

* Sau khi dâng lễ nguyện Salah Jumua't xong, thì không nên đứng dậy dâng lễ nguyện Salah Sunnah liền ngay sau đó như được ông Saa-ib bin Yazeed رحمه thuật lời ông Mu'awiyah có nói với ông rằng: *“Một khi người đã dâng lễ nguyện Salah Jumua't xong, thì người chớ đứng dậy dâng lễ nguyện Salah Sunnah liền sau đó, cho đến khi người đã nói chuyện hoặc đi ra ngoài, bởi vì Rasulullah ﷺ có bảo chúng ta rằng: Các người chớ dâng lễ nguyện Salah (Sunnah) liền sau Salah (Jumua't hay Fardu), cho đến khi chúng ta đã nói chuyện hoặc đi ra ngoài.”* Hadith do Muslim ghi lại.

Do đó, chúng ta chỉ nên dâng lễ nguyện Salah Sunnah Rawatib sau khi chúng ta đã tụng niệm (Zikir) sau Salah Jumua't hay Salah Fardu. Và một số U'lama (học giả Islam) cho rằng tốt nhất nên dời đi chỗ mà chúng ta đã hành lễ Salah Fardu để hành lễ Salah Sunnah, nhằm để được nhiều chỗ Salah và Sujud (quỳ lạy).

* **Ngoài những Sunnah Rawatib Muakkadah**, còn có những Sunnah khác không phải là Muakkadah Sunnah Ghairu Al Muakkadah như sau:

➤ **4 Rak-at trước Al-A'sr:**

Ông Ibnu U'mar ﷺ thuật lại, Rasulullah ﷺ nói:

((رَحِمَ اللَّهُ امْرَأً صَلَّى قَبْلَ الْعَصْرِ أَرْبَعًا))

“Allah thương xót cho người hành lễ Salah trước Al-A'sr 4 Rak-at.” Hadith do Ahmad, Abu Dawood, Al-Tirmizhi ghi lại và được Ibnu Hibban xác thực.

Và Hadith Ali ﷺ thuật lại: *“Quả thật Nabi ﷺ thường hành lễ trước Salah Al-A'sr 4 Rak-at, Người tách giữa mỗi 2 Rak-at bằng Salam cho các vị Thiên thần kề cận (Allah), các vị Nabi và những người tuân theo các vị Nabi trong những người Mu'min và Muslim.”* Hadith do Ahmad, Al-Nasaa-i, Ibnu Maajah và Al-Tirmizhi ghi lại và cho là Hadith Hasan.

➤ **2 Rak-at trước Al-Magrib:**

Abdullah bin Mugaffal Al-Muzni ﷺ thuật lại, Nabi ﷺ nói:

((صَلُّوا قَبْلَ الْمَغْرِبِ رُكْعَتَيْنِ))

“Các người hãy hành lễ trước Al-Magrib hai Rak-at.” Rồi Người lập lại

((صَلُّوا قَبْلَ الْمَغْرِبِ رُكْعَتَيْنِ))

“Các người hãy hành lễ trước Al-Magrib hai Rak-at.” Sau đó Nabi ﷺ nói lần thứ ba:

((لِمَنْ شَاءَ))

“ĐỐI với người nào muốn Salah.” Vì không muốn người ta lấy đó làm thành Sunnah (để thực hiện nó thường xuyên). Hadith do Al-Bukhari ghi lại.

Và trong Saheeh Muslim, Ông Anas bin Malik ﷺ nói: *“Vào thời Nabi ﷺ chúng tôi có hành lễ 2 Rak-at sau khi mặt trời lặn, trước Salah Al-Magrib và Rasulullah ﷺ có nhìn thấy chúng tôi hành lễ đó nhưng Người ﷺ không khuyến khích và cũng không ngăn cản chúng tôi.”*

➤ **2 Rak-at trước Al-I'sha:**

Abdullah bin Mugaffal Al-Muzni ﷺ thuật lại, Nabi ﷺ nói:

((يُنَى كُلُّ أَدَانَيْنِ صَلَاةً))

“Cứ mỗi lần giữa hai lần Azaan và Iqamah thì được phép hành lễ Salah Sunnah.” Rồi Người lặp lại,

((يُنَى كُلُّ أَدَانَيْنِ صَلَاةً))

“Cứ mỗi lần giữa hai lần Azaan và Iqamah thì được phép hành lễ Salah Sunnah.” và ở lần thứ ba, Người nói:

((لَمَنْ شَاءَ))

“ĐỐI với người nào muốn Salah.” Hadith do Al-Bukhari và Muslim ghi lại.

Hadith này nói chung, sau Azaan của các buổi lễ Salah bắt buộc, thì chúng ta được phép hành lễ Salah Sunnah.

✚ **Chú ý:** Những Salah Sunnah thì được khuyến khích làm tại nhà, qua các Hadith sau:

Ông Zaid bin Thabit ﷺ thuật lại, Rasulullah ﷺ nói:

((أَيُّهَا النَّاسُ صَلُّوا فِي بُيُوتِكُمْ، فَإِنَّ خَيْرَ صَلَاةِ الْمَرْءِ فِي بَيْتِهِ، إِلَّا الصَّلَاةَ الْمَكْتُوبَةَ))

“Hỡi nhân loại! Hãy hành lễ Salah (Sunnah) tại nhà của các người, bởi vì quả thực hành lễ tốt nhất của mỗi người là hành lễ tại nhà, ngoại trừ các lễ Salah bắt buộc.” Hadith do Al-Bukhari và Muslim ghi lại.

Ông Ibnu U'mar ﷺ thuật lại, Rasulullah ﷺ nói:

((اجْعَلُوا فِي بُيُوتِكُمْ مِنْ صَلَاتِكُمْ، وَلَا تَتَّخِذُوهَا قُبُورًا))

“Các người hãy tạo những Salah Sunnah của các người tại nhà của các người, và chớ để nhà của các người như là khu nghĩa địa (bởi nghĩa địa là nơi không được hành lễ).” Hadith do Al-Bukhari và Muslim ghi lại.

Ông Jabir ﷺ thuật lại, Rasulullah ﷺ nói:

((إِذَا قَضَى أَحَدُكُمْ الصَّلَاةَ فِي مَسْجِدِهِ فَلْيَجْعَلْ لِبَيْتِهِ نَصِيبًا مِنْ صَلَاتِهِ فَإِنَّ اللَّهَ جَاعِلٌ فِي بَيْتِهِ مِنْ صَلَاتِهِ خَيْرًا))

“Khi các người đã thực hiện xong lễ nguyện Salah tại Masjid, thì hãy dành phần Salah (Sunnah) tại nhà, bởi vì (với việc thực hiện Salah Sunnah tại nhà) sẽ được Allah ban cho nhiều điều tốt đẹp.” Hadith do Muslim ghi lại.

Các thời điểm không được phép hành lễ Salah Sunnah, gồm 5 thời điểm như sau:

1/ Từ sau Salah Al-Fajr đến khi mặt trời mọc, vì Nabi ﷺ có nói như sau:

((لَا صَلَاةَ بَعْدَ صَلَاةِ الْفَجْرِ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ))

“Không được hành lễ Salah (Sunnah) sau Salah Al-Fajr cho đến khi mặt trời mọc.” Hadith do Al-Bukhari và Muslim ghi lại.

2/ Từ khi mặt trời mọc đến khi mặt trời mọc lên cao khoảng một sào (sau khi mặt trời mọc được khoảng 15 – 20 phút), vì có Hadith trong Saheeh Muslim, Nabi ﷺ nói với A'mr bin A'basah như sau:

((صَلِّ صَلَاةَ الصُّبْحِ ثُمَّ أَقْصِرْ عَنِ الصَّلَاةِ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ حَتَّى تَرْتَفِعَ))

“Hãy dâng lễ nguyện Salah Al-Subhi, sau đó hãy ngưng Salah cho đến khi mặt trời mọc lên cao.”

3/ Lúc mặt trời đứng bóng cho đến khi mặt trời nghiêng về hướng mặt trời lặn, vì có Hadith 'Uqbah bin 'Amir thuật lại: *“Ba thời điểm mà Nabi ﷺ cấm chúng ta dâng lễ Salah và chôn người chết đó là lúc mặt trời vừa ló dạng ra đến khi mặt trời mọc lên cao, lúc mặt trời đứng bóng đến khi mặt trời nghiêng về hướng mặt trời lặn và lúc mặt trời hạ thấp xuống, chuẩn bị lặn cho đến khi mặt trời lặn.”* Hadith do Muslim ghi lại.

4/ Từ sau Salah Al-A'sr đến khi mặt trời lặn, vì Nabi ﷺ có nói như sau :

((لَا صَلَاةَ بَعْدَ صَلَاةِ الْعَصْرِ حَتَّى تَغْرُبَ الشَّمْسُ))

“Không có Salah Sunnah sau Salah Al-A’sr đến khi mặt trời lặn.” Hadith do Al-Bukhari và Muslim ghi lại.

Tuy nhiên có một số U’lama (học giả Islam) cho rằng sau Salah Al-A’sr vẫn còn được phép Salah Sunnah, ngoại trừ lúc mặt trời đã xuống thấp, trước lúc mặt lặn, lúc đó mới không được phép Salah cho đến khi mặt trời đã hoàn toàn lặn mất, vì Hadith A’-i-shah ﷺ nói: *“Nabi ﷺ không bao giờ bỏ hai Rak-at Sunnah sau Al-A’sr tại nhà tôi.”* Do Al-Bukhari ghi lại.

Bà A’-i-shah ﷺ nói trong một Hadith khác: *“Nabi ﷺ không đến nhà tôi vào bất cứ ngày nào sau Al-A’sr ngoại trừ Ngươi ﷺ Salah hai Rak-at.”* Do Al-Bukhari ghi lại.

5/ Từ lúc mặt trời bắt đầu lặn đến khi mặt trời đã lặn hoàn toàn.

○ Như vậy trong năm thời điểm trên được tóm gọn lại trong ba thời điểm như sau:

Từ sau Salah Al-Fajr cho đến khi mặt trời mọc lên cao khoảng một sào, (tức sau khi mặt trời mọc được khoảng 15 – 20 phút).

Lúc mặt trời đứng bóng (ở đỉnh đầu) cho đến khi mặt trời nghiêng về hướng mặt trời lặn.

Từ sau Salah Al-A’sr cho đến khi mặt trời đã lặn hoàn toàn.

○ Ý nghĩa việc ngăn cấm Salah trong những thời giờ được nêu ở trên:

Bởi vì tín đồ tôn thờ mặt trời lúc sẽ quỳ lạy lúc mặt trời vừa ló dạng ra và lúc mặt trời lặn xuống, do đó nếu như

người Muslim hành lễ vào những giờ đó thì người Muslim cũng đã hành đạo vào những giờ như những tín đồ này vậy, trong khi Nabi ﷺ có nói trong Hadith A'mr bin 'Abasah như sau:

((فَإِنَّهَا تَطْلُعُ حِينَ تَطْلُعُ بَيْنَ قَرْنَيْ شَيْطَانٍ وَحِينَئِذٍ يَسْجُدُ لَهَا الْكُفَّارُ))

“Bởi vì mặt trời mọc, lúc nó mọc giữa hai sừng của Shaytaan, và lúc đó những người Kafir cuối đầu phủ phục mặt trời.” Hadith do Muslim ghi lại.

Đó là lúc mặt trời vừa mọc và lúc mặt trời đang lặn. Còn lúc mặt trời cao ở giữa đỉnh đầu, thì cũng trong Hadith Amru bin 'Abasah, Nabi ﷺ có nói như sau: **“Bởi vì quả thực lúc đó mặt trời tỏa ra hơi nóng của hoả ngục Jahannam.”** Hadith do Muslim ghi lại.

Do đó, chúng ta không được phép hành lễ Sunnah trong những giờ nêu trên, ngoại trừ những Salah đã được Nabi ﷺ cho phép thực hiện nó, như 2 Rak-at Salah sau Al-Tawwaaf, Nabi ﷺ nói:

((يَا بَنِي عَبْدِ مَنَافٍ لَا تَمْنَعُوا أَحَدًا طَافَ بِهَذَا الْبَيْتِ وَصَلَّى آيَةً سَاعَةً شَاءَ مِنْ لَيْلٍ أَوْ نَهَارٍ))

“Hỡi con cháu ‘Abdul Manaf! các ngươi chớ ngăn cản một ai Tawwaaf tại ngôi đền Ka’bah này và hành lễ trong đó vào bất cứ lúc nào họ muốn (Tawwaaf hoặc Salah) trong ban đêm hoặc ban ngày.” Hadith do Abu Dawood, Al-Tirmizhi ghi lại và nói là Hadith Hasan Saheeh và được Al-Albany xác thực.

Và cũng như được phép hành lễ Salah bù lại 2 Rak-at Sunnah Al-Fajr sau Salah Al-Fajr, bù lại Sunnah Al-Zuhur sau Al-A'sr, (như các Hadith đã được nêu trên) và bù lại những Salah bắt buộc đã bỏ qua, không kịp Salah, như Nabi ﷺ nói:

((فَإِذَا نَامَ عَنْ صَلَاةٍ أَوْ نَسِيَهَا فَلْيُصَلِّهَا إِذَا ذَكَرَهَا))

“Một ai đã ngủ quên hoặc đã quên không kịp hành lễ Salah trong giờ của nó, thì hãy hành lễ lại khi nhớ ra nó.” Hadith do Muslim ghi lại.

Và cũng được phép thực hiện những Salah có những điều vừa mới xảy đến, như: Salah chào Masjid, Salah cho người chết, Salah nhật thực và nguyệt thực . . .

(Allah Am Tường tất cả). والله أعلم.

صَلَاةُ الْوَتْرِ

Salah Al-Witir

➤ **Salah Al-Witir** là Sunnah Muakkadah mà Rasulullah ﷺ luôn đôn đốc và khuyến khích chúng ta nên thực hiện nó, Người nói:

((إِنَّ اللَّهَ وَثَرٌ يُحِبُّ الْوِتْرَ))

“**Quả thật, Allah là Đấng duy nhất chỉ có một, do đó Ngài yêu thích Salah Al-Witir (bởi số Rak-at lẻ).**” Hadith do Al-Bukhari và Muslim ghi lại.

Và Rasulullah ﷺ nói:

((يَا أَهْلَ الْفُرَّانِ أَوْتِرُوا، فَإِنَّ اللَّهَ وَثَرٌ يُحِبُّ الْوِتْرَ))

“**Hỡi những người thuộc Qur’an! Hãy hành lễ Salah Al-Witir, quả thật Allah là Đấng duy nhất chỉ có một, do đó Ngài yêu thích Salah Al-Witir (bởi số Rak-at lẻ).**” Hadith do Abu Dawood ghi lại và được Al-Albany xác thực.

➤ **Salah Al-Witir:** Là tên của một Rak-at Salah được tách ra từ Salah trước nó, và là tên của ba Rak-at, năm Rak-at, bảy Rak-at, chín Rak-at và mười một Rak-at (nếu như những Rak-at này được thực hiện liên tục, chỉ với một lần Salam), còn nếu như những Rak-at này được thực hiện với hai lần Salam hoặc nhiều hơn, thì Al-Witir là tên của một ak-at Salah được tách ra riêng nó.

➤ **Thời gian Salah Al-Witir:** Bắt đầu từ sau Salah Al-I’sha và kéo dài đến khi xuất hiện ánh rạng đông, như Rasulullah ﷺ nói:

((الْوِتْرُ مَا بَيْنَ صَلَاةِ الْعِشَاءِ إِلَى طُلُوعِ الْفَجْرِ))

“Thời gian của Salah Al-Witir là từ sau Salah Al-I’sha cho đến khi xuất hiện ánh rạng đông.” Hadith do năm người (Abu Dawood, Al-Tirmizhi, Ibnu Maajah, Al-Nasaa-i và Al-Hakim) ghi lại và được ông Al-Hakim xác thực.

Và trong Saheeh Muslim, ông Abu Sa-e’d Al-Khudri thuật lại, quả thật Nabi nói: **“Các người hãy hành lễ Salah Al-Witir trước khi đến giờ Salah Al-Subhi.”**

Bà A’-i-shah nói: **“Quả thật, Rasulullah đã hành lễ Al-Witir vào mỗi đêm, và Người kết thúc Salah Al-Witir của Người đến lúc trước giờ ăn cơm nhịn.”** Hadith do Al-Bukhari và Muslim ghi lại.

Qua Hadith trên cho thấy Rasulullah có khi Salah Al-Witir sớm, có khi Salah vào nửa đêm và có khi Salah vào cuối đêm đến trước giờ Salah Al-Subhi, như trong Musnad của Imam Ahmad có ghi: Abu Masud nói: *“Rasulullah thường hành lễ Salah Al-Witir sớm vào phần đầu của đêm, có khi vào giữa đêm và có khi vào cuối đêm.”*

Và Abullah bin Abi Qais nói: Tôi có hỏi bà A’-i-shah về Salah Al-Al-Witir của Rasulillah thì bà trả lời như sau: *“Có khi Người hành lễ vào phần đầu của ban đêm và có khi vào cuối đêm.”* Tôi hỏi tiếp: *“Người đọc như thế nào đọc thầm hay đọc lớn tiếng?”* A’-i-shah trả lời: *“Cả hai đều có, đôi khi Người đọc thầm và đôi khi Người đọc lớn tiếng, và có khi Người tắm rồi đi ngủ và có khi Người lấy nước Wudu rồi mới đi ngủ (nghĩa là trong lúc Janabah).”* Hadith do Abu Dawood, Ahmad, Muslim và Al-Tirmizhi ghi lại.

- Tốt nhất nên hành lễ Salah Al-Witir sớm, sau Al-I'sha, trước khi đi ngủ đối với những ai sợ không thức dậy Salah vào cuối đêm được, còn đối với những ai tin chắc mình có thể dậy Salah vào cuối đêm được, thì đợi đến cuối đêm Salah thì tốt hơn, như được ghi lại từ ông Jabir رضي الله عنه, Rasulullah صلى الله عليه وسلم nói:

((مَنْ خَافَ أَلَّا يَقُومَ مِنْ آخِرِ اللَّيْلِ، فَلْيُوتِرْ أَوَّلَهُ، وَمَنْ طَمِعَ أَنْ يَقُومَ آخِرَهُ فَلْيُوتِرْ آخِرَ اللَّيْلِ، فَإِنَّ صَلَاةَ آخِرِ اللَّيْلِ مَشْهُودَةٌ، وَذَلِكَ أَفْضَلُ))

“**Những ai sợ không dậy nổi vào cuối đêm thì hãy hành lễ Al-Witir vào phần đầu của ban đêm, và những ai tin rằng sẽ dậy được vào cuối đêm thì hãy đợi hành lễ Al-Witir vào cuối đêm, bởi vì quả thật Salah vào cuối đêm thì được các vị Thiên Thần chứng nhận, và như thế thì tốt hơn.**” Hadith do Muslim ghi lại.

➤ **Số Rak-at và cách thức Salah Al-Witir :**

- **Al-Witir ít nhất là một Rak-at**, vì có Hadith Ibnu U'mar và Ibnu A'bbaas رضي الله عنه, Nabi صلى الله عليه وسلم nói:

((الْوِتْرُ رَكْعَةٌ مِنْ آخِرِ اللَّيْلِ))

“**Al-Witir là một Rak-at vào giờ cuối của ban đêm.**” Hadith do Muslim ghi lại.

- **Và Al-Witir nhiều nhất là mười một Rak-at**, Salah hai Rak-at cho salam, hai Rak-at cho salam và cuối cùng thì Salah một Rak-at lẻ như được bà A'-i-shah رضي الله عنها nói: “*Rasulullah صلى الله عليه وسلم thường hành lễ Salah (Sunnah) ban đêm mười một Rak-at, trong đó Nabi صلى الله عليه وسلم hành lễ Salah lẻ một Rak-at.*” Và có một lời dẫn khác nói: “*Nabi صلى الله عليه وسلم cho salam mỗi lần Salah được hai Rak-*

at và Nabi ﷺ hành lễ *Salah* lẻ một *Rak-at*.” Hadith do Muslim ghi lại.

- **Nếu làm Al-Witir chín Rak-at** thì hành lễ liên tục được tám Rak-at, ngồi lại đọc Tashahhud lần thứ nhất, nhưng không cho salam, sau khi đọc xong Tashahhud thứ nhất thì đứng dậy hành lễ tiếp Rak-at thứ chín, rồi ngồi lại đọc Tashahhud thứ nhì và salam. Hadith do Muslim ghi lại.

- **Nếu làm Al-Witir bảy hoặc năm Rak-at** thì hành lễ liên tục, không ngồi lại đọc Tashahhud, chỉ ngồi lại đọc Tashahhud ở Rak-at cuối cùng (ở Rak-at thứ năm hoặc Rak-at thứ bảy), rồi salam. Như Hadith Ummu Salamah ﷺ nói: “*Rasulullah ﷺ Salah Al-Witir bảy Rak-at và năm Rak-at, Người ﷺ không tách rời giữa các Rak-at đó bằng salam hay lời nói nào cả.*” Hadith do Al-Nasaa-i và Ibnu Maajah ghi lại, được Al-Albany xác thực.

- **Nếu làm Al-Witir ba Rak-at** thì hành lễ được hai Rak-at ngồi lại đọc Tashahhud và salam, sau đó *Salah* tiếp Rak-at thứ ba riêng lẻ. Hadith Ibnu U'mar do Al Daruqudni và Ibnu Hibban ghi lại.

Hoặc *Salah* luôn ba Rak-at, chỉ ngồi lại đọc Tashahhud một lần ở Rak-at cuối và salam. Hadith trong Muwatta' của Imam Malik và Hadith do Al-Nasaa-i, Al-Hakim và Al Baihaqi ghi lại.

Tuy nhiên không được *Salah Al-Witir* ba Rak-at với hai lần đọc Tashahhud và một lần salam như trong *Salah Al-Magrib*, vì Nabi ﷺ đã cấm không cho làm như thế. Hadith do Al Daruqudni, Al-Hakim và Al Baihaqi ghi lại. Ông Al-

Daruqudni nói: “Đường truyền Hadith tất cả đều tin tưởng và chắc chắn.”

* Và trong Salah Al-Witir, sau khi đọc Al-Fatihah xong, chúng ta có thể đọc bất cứ Surah nào trong Qur'an, nhưng nếu làm Al-Witir với 3 Rak-at, thì Sunnah sau khi đọc Al-Fatihah xong, ở Rak-at đầu đọc Surah (الأَعْلَى) (Surah: 87), ở Rak-at thứ nhì thì đọc Surah (الْكَافُرُونَ) (chương 109), và ở Rak-at thứ ba thì đọc Surah (الإِخْلَاصُ) (chương 112). Hadith do Ahmad, Abu Dawood và Al-Nasaa-i ghi lại.

Và trong Hadith do Abu Dawood và Al-Tirmizhi ghi lại, bà A'-i-shah nói thêm đọc mỗi Surah cho một Rak-at, và trong Rak-at cuối cùng thì đọc Surah (الإِخْلَاصُ) (chương 112) và hai Surah (الْفَلَكُ) (chương 113) và Surah (النَّاسُ) (chương 114).

* **Với Salah Al-Witir mà người ta sẽ kết thúc Salah của ban đêm**, như được ông Ibnu U'mar thuật lại rằng Rasulullah nói:

((اجْعَلُوا آخِرَ صَلَاتِكُمْ بِاللَّيْلِ وَتَرَا))

“**Các người hãy để Salah cuối cùng của các người vào ban đêm với số Rak-at lẻ (Al-Witir).**” Hadith do Al-Bukhari và Muslim ghi lại.

Nhưng nếu đã Salah Al-Witir, rồi sau đó lại muốn Salah Sunnah thêm nữa thì chúng ta được phép Salah thêm, vì trong Saheeh Muslim, bà A'-i-shah có nói: “*Nabi* có

hành lễ hai Rak-at vào ban đêm sau Al-Witir, Người ﷺ Salah ngòì.”

Nhưng chúng ta không được Salah Al-Witir lại lần nữa, vì Nabi ﷺ có nó:

((لَا وَتْرَانَ فِي لَيْلَةٍ))

“Không có hai lần Al-Witir trong một đêm.” Hadith do Ahmad, Abu Dawood, Al-Tirmizhi và Al-Nasaa-i ghi lại, ông Ibnu Hibban xác thực.

* Anh chị em Muslim thân mến! Chúng ta hãy luôn quan tâm đến việc thực hiện Salah Al-Witir, không nên lơ là hay xem thường Sunnah Al-Witir này, vì Nabi ﷺ không bao giờ bỏ Salah Sunnah Al-Witir, lúc ở nhà cũng như lúc du hành.

Nếu những ai không kịp Salah Al-Witir, vì ngủ quên hay vì lý do nào đó, thì họ có thể thực hiện nó lại vào ban ngày, nhưng thực nó với số Rak-at chẵn, chứ không phải thực hiện nó với số Rak-at lẻ như ở ban đêm.

Thí dụ nếu như ai thường dâng lễ Salah Al-Witir vào ban đêm 3 Rak-at, rồi có đêm y đã ngủ quên, không kịp dậy để Salah Al-Witir, thì y có thể thực hiện nó lại vào giờ Dhuha 4 Rak-at. (xem trong sách Sharh Al-Mumte' quyển 2 trang 12).

Và bà A'-i-shah ﷺ có nói như sau: *“Quả thật, khi Rasulallah ﷺ không kịp Salah Sunnah vào ban đêm, vì bệnh hay vì lý do khác, thì Người ﷺ hành lễ vào ban ngày 12 Rak-at.”* Hadith do Muslim ghi lại. Vì Rasulallah ﷺ thường Salah Sunnah ban đêm 11 Rak-at.

*** Lời tụng niệm và Du-a' sau Salam của Salah Al-Witir:**

Người hành lễ Salah Al-Witir, sau khi đã Salam xong thì tốt nhất nên đọc ba lần câu: (سُبْحَانَ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ) (Vinh quang thay Đức Vua, Đấng Linh Thiêng), ở lần thứ ba đọc ra tiếng và kéo dài, sau đó đọc tiếp câu:

(رَبِّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ) (Thượng Đế của các vị Thiên Thần và Ruh (Jibril)). Hadith do Al-Nisaa-i và Al Daruqudny ghi lại.

Sau đó Du-a' tiếp như được ghi qua Hadith do A'li bin Abi Talib ﷺ thuật lại, quả thật Rasulullah ﷺ thường Du-a' trong cuối Al-Witir của Người:

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ، وَبِمُعَافَاتِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْكَ لَا أَحْصِي ثَنَاءً عَلَيْكَ، أَنْتَ كَمَا أَثْنَيْتَ عَلَيَّ نَفْسِكَ))

“Lạy Allah, bẻ tôi cầu xin sự hài lòng, thỏa mãn của Ngài và tránh xa sự giận dữ nơi Ngài, cầu xin Ngài dung thứ tội và cầu xin Ngài che chở, tránh xa hình phạt của Ngài, bẻ tôi không có khả năng kể hết về lời ca ngợi Ngài, Ngài là Đấng xứng đáng với những gì mà Ngài đã tự ca ngợi.” Hadith do Ahmad, Abu Dawood, Al-Tirmizhi, Al-Nasaa-i và Ibnu Maajah ghi lại.

Hadith trên bao hàm ý muốn nói là Nabi ﷺ đọc Du-a' này trong Salah Al-Witir và sau Salah Al-Witir. Và trong một Hadith khác do Al-Nasaa-i ghi lại là: Nabi ﷺ đọc Du-a' trên sau khi đã hoàn thành Salah Al-Witir. (xem trong sách Zadul Al-Ma-a'd quyển 1 trang 325).

والله أعلم. (Allah Am Tường tất cả).

قِيَامُ اللَّيْلِ

Qiyamul Lail

Qiyamul Lail hay còn gọi là Salah Al-Tahajjud, nghĩa là Salah Sunnah vào giữa đêm khuya, chúng ta ngủ một giấc rồi thức dậy để dâng lễ nguyện Salah Qiyamul Lail.

* **Ưu điểm của việc dâng lễ Salah Qiyamul Lail :**

Allah ﷻ phán bảo Nabi ﷺ nên dâng lễ Salah Qiyamul Lail như sau:

﴿وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَكَ عَسَىٰ أَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَّحْمُودًا ﴿٧٩﴾﴾

الإسراء: ٧٩

﴿**Và trong đêm Ngươi (Muhammad) hãy hành lễ Salah Sunnah, mong rằng với điều này Ngươi sẽ được Thượng Đế phục sinh trên cương vị cao cả được trẫm trồ khen ngợi.**﴾

Al-Isra: 79 (Chương 17). Ayat trên, Allah ﷻ phán bảo riêng Nabi ﷺ hãy dâng lễ Salah Al-Tahajjud, nhưng chúng ta là những người Muslim là tín đồ của Nabi Muhammad ﷺ, thì cũng nằm trong sự phán bảo của Allah ﷻ, vì chúng ta phải thực hiện theo tấm gương của Nabi ﷺ.

Những người thường dâng lễ Salah Sunnah ban đêm, họ là những người tốt, xứng đáng được hưởng sự ban thưởng tốt đẹp nhất nơi Allah ﷻ.

﴿إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿١٥﴾ ءَأَخِذِينَ مَا ءَأَنَّهُمْ رَبُّهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسِنِينَ ﴿١٦﴾ كَانُوا قَلِيلًا مِّنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ ﴿١٧﴾ وَبِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ﴿١٨﴾﴾ الذاريات: ١٥ - ١٨

﴿Chắc chắn rằng những người biết kính sợ (Allah) sẽ được ở trong thiên đàng có các dòng sông chảy * Họ sẽ hưởng được mọi điều được Allah ban thưởng cho họ, bởi trước kia (trên trần gian) họ là những người đức hạnh * Họ là những người thường hay ít ngủ vào ban đêm (để hành lễ Solah) * Và thường cầu xin (Allah) tha thứ trước rạng đông.﴾ Al-Zaa-ri-yaat: 15 – 18 (chương 51).

Allah ﷻ khen ngợi những người thường dâng lễ Salah Sunnah ban đêm, và xếp chúng vào những bầy tôi của Đấng Rất Mực Nhân Từ.

﴿وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا ﴿٦٣﴾ وَالَّذِينَ يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَقِيَمًا ﴿٦٤﴾﴾ [الفرقان: ٦٣، ٦٤]

(Và bầy tôi của Đấng Rahman (Allah) là những ai đi lại trên mặt đất với dáng điệu khiêm tốn và khi người ngu dốt gây gổ với họ thì họ chỉ đáp lại “Xin cho được bằng an!”. (Và bầy tôi của Đấng Rahman) là những ai thức đêm quỳ lạy đứng nghiêm trước Thượng Đế của họ (dâng lễ nguyện Salah trong đêm).) Al-Furqaan: 63 - 64 (chương 25).

Allah ﷻ xác nhận những người thường dâng lễ Salah Sunnah ban đêm, họ là những người tin tưởng (Mu'min).

﴿إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا الَّذِينَ إِذَا ذُكِرُوا بِهَا خَرُّوا سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ﴾ ﴿١٥﴾ تَتَجَافَى جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿١٦﴾ فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُم مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٧﴾﴾ السجدة: ١٥ - ١٧

﴿Người tin tưởng vào các dấu hiệu của TA (Allah) chính là những người khi được nhắc cho chúng các dấu hiệu của TA là chúng liền quỳ lạy mà tán dương tạ ơn Thượng Đế chúng và chúng không hề có lòng tự cao * Họ rời khỏi giường ngủ (để) cầu nguyện Thượng Đế chúng bằng tâm trạng vừa lo sợ (hành phạt) vừa hy vọng (nơi lòng khoan dung của Ngài) và chi dùng tài sản mà TA đã cung cấp cho chúng để làm việc thiện * Không có một người nào biết được nổi vui sướng đã được giấu kín dùng làm phần thưởng cho họ về những việc thiện mà họ đã từng làm (trên thế gian).﴾ Al-Sajadah: 15 – 17 (chương 32).

Và Allah ﷻ khẳng định không giống nhau giữa những người thức đêm thờ phụng Allah ﷻ và những người không có làm như thế.

﴿أَمَّنْ هُوَ قَنِيتٌ ءَأَنَاءَ اللَّيْلِ سَاجِدًا وَقَائِمًا يَحْذَرُ الْآخِرَةَ وَيَرْجُوا رَحْمَةَ رَبِّهِ ۗ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ۗ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿١﴾﴾ الزمر: ٩

﴿Phải chăng một người thức đêm dốc lòng cung kính (Allah), lúc thì quỳ lại, lúc thì đứng thẳng, luôn luôn chú ý đến Đòi sau và hy vọng nơi khoan dung của Thượng Đế của y (giống với một kẻ không có đức tin hay sao) ? Hãy nói đi (Muhammad): Phải chăng những người hiểu biết và những người thiếu hiểu biết lại ngang bằng nhau ư? Quả thật, chỉ có những người thông hiểu mới thấu hiểu được (lời khuyên cáo này).﴾ Al-Zumar: 9 (chương 39).

Trên đây là một số Ayat Qur'an mà Allah ﷻ đã khen ngợi những người Mu'min thường hay thức đêm thờ phụng Ngài. Còn trong Hadith, Nabi ﷺ thường xuyên dâng lễ Salah ban đêm và Người ﷺ cũng đã khuyến khích cộng đồng của Người nên dâng lễ Salah ban đêm, như một số Hadith sau:

Ông 'Abdullah bin Muslim ﷺ thuật lại rằng Rasulullah ﷺ nói:

((أَيُّهَا النَّاسُ أَفْشُوا السَّلَامَ، وَأَطْعِمُوا الطَّعَامَ، وَصَلُّوا الْأَرْحَامَ، وَصَلُّوا بِاللَّيْلِ وَالنَّاسُ نِيَامٌ، تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ بِسَلَامٍ))

“Hỡi nhân loại! Hãy chào nhau bằng lời Salam, hãy nuôi ăn (những người thiếu thốn), hãy gắn chặt tình ruột thịt và hãy dâng lễ Salah (Sunnah) vào ban đêm trong khi con người đang ngủ ngon, chắc chắn các ngươi sẽ được vào Thiên Đàng một cách bình an.” Hadith do Al-Hakim, Ibnu Maajah và Al-Tirmizhi ghi lại, và Al-Tirmizhi nói: “*Đây là Hadith Hasan Saheeh.*”

Và trong Hadith Abu Hurairah ﷺ, Rasulullah ﷺ nói:

((أَفْضَلُ الصَّلَاةِ بَعْدَ الصَّلَاةِ الْمَكْتُوبَةِ، الصَّلَاةُ فِي جَوْفِ اللَّيْلِ))

“Salah tốt nhất sau Salah bắt buộc, đó là Salah vào giữa đêm khuya.” Hadith do Muslim ghi lại.

Ông Abu Hurairah رضي الله عنه thuật lại rằng, Rasulullah ﷺ nói:

((يَنْزِلُ رَبُّنَا ﷻ كُلَّ لَيْلَةٍ إِلَى السَّمَاءِ الدُّنْيَا، حِينَ يَبْقَى ثُلُثُ اللَّيْلِ الْآخِرِ، فَيَقُولُ: مَنْ يَدْعُونِي فَأَسْتَجِيبَ لَهُ، وَمَنْ يَسْأَلُنِي فَأُعْطِيَهُ، وَمَنْ يَسْتَغْفِرُنِي فَأَغْفِرَ لَهُ))

“Allah ﷻ giáng trần xuống tầng trời trần gian vào mỗi đêm, lúc còn một phần ba (1/3) cuối của ban đêm, Ngài gọi: *“Ai cầu xin TA thì TA chấp nhận lời cầu xin của hănn, ai thỉnh cầu TA thì TA ban cho hănn, và ai cầu xin TA tha thứ thì TA tha thứ cho hănn.”*” Hadith do một nhóm U'lama (học giả Islam) Hadith ghi lại.

Một phần ba (1/3) cuối của ban đêm là thời giờ tốt nhất để chúng ta dậy dâng lễ Salah Sunnah ban đêm, mà cầu xin Allah ﷻ tha thứ những tội lỗi và cầu xin Allah ﷻ ban những điều tốt lành ở đời này và cả ngày sau cho chúng ta, cho ông bà, cha mẹ chúng ta và cho tất cả anh chị em Muslimin, Muslimat.

Như ông Abu Muslim có hỏi ông Abu Zar رضي الله عنه: Qiyamul Lail vào giờ nào tốt nhất? Ông Abu Zar trả lời: Tôi có hỏi Rasulullah ﷺ câu hỏi như ông vừa hỏi tôi, thì Người ﷺ trả lời như sau: **“Đó là nửa đêm còn lại, và rất ít người thực hiện nó”** Hadith do Ahmad ghi lại với đường truyền Jaiyid (tốt).

Ông Abdillah bin A'mr رضي الله عنه thuật lại, Rasulullah ﷺ nói:

((إِنَّ أَحَبَّ الصَّيَامِ إِلَى اللَّهِ صِيَامُ دَاوُدَ عَلَيْهِ السَّلَامُ، وَأَحَبُّ الصَّلَاةِ إِلَى اللَّهِ صَلَاةَ دَاوُدَ عَلَيْهِ السَّلَامُ، كَانَ يَنَامُ نِصْفَ اللَّيْلِ، وَيَقُومُ ثُلُثَهُ، وَيَنَامُ سُدُسَهُ، وَكَانَ يَصُومُ يَوْمًا وَيُفْطِرُ يَوْمًا))

“Quả thật, sự nhịn chay (Sunnah) được Allah yêu thích nhất, đó là sự nhịn chay của Nabi Dawood عليه السلام, và Salah (Sunnah) được Allah yêu thích nhất, đó là Salah của Nabi Dawood عليه السلام, thường thì Nabi Dawood عليه السلام ngủ được nửa đêm, rồi Người عليه السلام dậy dâng lễ Salah một phần ba (1/3) của ban đêm, xong Người عليه السلام ngủ lại một phần sáu (1/6) của ban đêm. Và thường thì Người عليه السلام nhịn chay một ngày và không nhịn một ngày.” Hadith do Al-Bukhari và Muslim ghi lại.

* Khi thức dậy để dâng lễ Salah ban đêm, chúng ta nên mở đầu Salah ban đêm bằng 2 Rak-at ngắn, sau đó thì Salah tiếp tục bao nhiêu Rak-at nữa cũng được, tùy theo ý muốn, như được thuật lợi từ bà A'-i-shah رضي الله عنها: “Thường khi Rasulullah صلى الله عليه وسلم thức dậy vào ban đêm để dâng lễ Salah (Sunnah), thì Người mở đầu Salah của Người với 2 Rak-at ngắn.” Hadith do Muslim ghi lại.

Ông Abu Hurairah رضي الله عنه thuật lại, Rasulullah صلى الله عليه وسلم nói:

((إِذَا قَامَ أَحَدُكُمْ مِنَ اللَّيْلِ، فَلْيَفْتَحْ صَلَاتَهُ بِرُكْعَتَيْنِ خَفِيفَتَيْنِ))

“Khi các người thức dậy để dâng lễ Salah (Sunnah) vào ban đêm, thì hãy mở đầu Salah của người bằng 2 Rak-at ngắn.” Hadith do Muslim ghi lại.

* Salah Sunnah ban đêm thì không có số Rak-at nhất định, dù chỉ một Rak-at Al-Witir, như trong Hadith do ông

Ibnu U'mar ﷺ nói: Quả thật, có người đàn ông hỏi Rasulullah ﷺ về Salah ban đêm như thế nào? Rasulullah ﷺ đáp:

((صَلَاةُ اللَّيْلِ مَثْنِي مَثْنِي، فَإِذَا خَشِيَ أَحَدُكُمْ الصُّبْحَ، صَلَّى رُكْعَةً وَاحِدَةً، يُؤْتِرُ لَهُ مَا قَدْ صَلَّى))

“Salah ban đêm hai Rak-at, hai Rak-at, nếu một khi các người sợ đến giờ Al-Subhi thì hãy hành lễ một Rak-at, nó là Al-Witir cho những gì mà y đã hành lễ.” Hadith do Al-Bukhari và Muslim ghi lại.

Trong Hadith khác do Muslim ghi lại, ông U'qbah ﷺ hỏi ông Ibnu U'mar ﷺ về ý nghĩa của câu: (مَثْنِي مَثْنِي) hai Rak-at, hai Rak-at ? thì Ibnu U'mar ﷺ trả lời: “*Đó là cho Salam mỗi lần Salah được hai Rak-at.*”

Nhưng Sunnah Nabi ﷺ thì dâng lễ Salah Sunnah ban đêm chỉ có mười một (11) Rak-at thôi, như Hadith do bà A'-i-shah ﷺ nói: “*Quả thật Rasulullah ﷺ thường dâng lễ Salah Sunnah ban đêm mười một Rak-at, trong đó Người Salah Al-Witir một Rak-at.*” Hadith do Muslim ghi lại.

Và Hadith cũng do bà A'-i-shah ﷺ thuật lại: “*Thường thì Rasulullah ﷺ dâng lễ Salah Sunnah ban đêm không quá mười một (11) Rak-at, trong tháng Ramadan cũng như ngoài tháng Ramadan. Nabi ﷺ hành lễ được bốn (4) Rak-at mà không quan tâm đến dài ngắn, sau đó Nabi ﷺ hành lễ tiếp bốn (4) Rak-at nữa Người vẫn không quan tâm để dài ngắn, sau đó thì Nabi ﷺ Salah tiếp ba (3) Rak-at.*” Hadith do Al-Bukhari và Muslim ghi lại.

Quả thật, Nabi ﷺ đọc Qur'an trong lúc dâng lễ nguyện Salah Sunnah ban đêm rất dài, Nabi ﷺ rất hạ mình khiêm tốn trong việc dâng lễ Salah của Người như Hadith Huzaifah ﷺ thuật lại: “Vào một đêm nọ, tôi dâng lễ Salah (Sunnah) theo Nabi ﷺ, thì Người ﷺ mở đầu đọc Surah Al-Baqarah, thì tôi thẳm nghĩ rằng: Nabi ﷺ sẽ cúi Ruku' khi đọc được một trăm Ayat, sau đó Nabi ﷺ đọc qua một trăm Ayat, thì tôi lại thẳm nghĩ rằng: Nabi ﷺ sẽ hành lễ hai Rak-at với Surah Al-Baqarah đó, sau đó thì Nabi ﷺ đã đọc qua hơn phân nửa Surah Al-Baqarah, thì ta lại thẳm nghĩ rằng Nabi ﷺ sẽ Ruku' khi kết thúc Surah này, sau đó Nabi ﷺ đọc hết Surah Al-Baqarah này, thì Nabi ﷺ lại mở đầu đọc thêm Surah Al-Nisa, khi đọc hết Surah Al-Nisa, thì Nabi ﷺ lại mở đầu đọc thêm Surah Ali I'mran, thì Nabi ﷺ lại đọc đến hết Surah này nữa. Nabi ﷺ đọc một cách chậm chậm, và khi đọc qua Ayat mà trong đó có Tasbih (tán dương) Allah, thì Nabi ﷺ Tasbih, và khi đọc qua Ayat cầu xin ân phước, thiên đàng thì Nabi ﷺ cũng cầu xin, và khi đọc qua Ayat cầu xin Allah che chở khỏi sự trừng phạt và địa ngục thì Nabi ﷺ cũng cầu xin Allah che chở. Sau đó thì Nabi ﷺ cúi Ruku', Người ﷺ đọc (سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ), Nabi ﷺ cúi Ruku' lâu như lúc đứng vậy, sau đó Nabi ﷺ nói: (سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ أَسْمَعَهُ), rồi Nabi ﷺ đứng dậy rất lâu cũng gần giống như lúc Ruku', sau đó Nabi ﷺ cúi lạy nói: (سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى) và Sujud của Nabi ﷺ cũng lâu gần giống như lúc đứng vậy.” Hadith do Muslim ghi lại.

Ông ‘Abdullah bin Mas'ud ﷺ nói: “Ta đã từng dâng lễ Salah theo Rasulullah ﷺ, Người hành lễ rất dài, đến nỗi tôi có ý định không tốt.” Có người hỏi: người đã có ý định gì với Nabi ﷺ? Ibnu Mas'ud ﷺ đáp: “Tôi đã có ý định muốn ngồi

xuống mà từ bỏ nó (không tiếp tục hành lễ đó với Nabi ﷺ nữa.” Hadith do Al-Bukhari và Muslim ghi lại.

Ông Masruq ﷺ nói: “Tôi đã từng hỏi bà A’-i-shah ﷺ về Salah của Rasulillah ﷺ vào ban đêm như thế nào?” Thì bà A’-i-shah ﷺ nói: “Bảy Rak-at, chín Rak-at, mười một Rak-at, ngoài hai Rak-at Al-Fajr.” Do Al-Bukhari ghi lại.

Bà A’-i-shah ﷺ thuật lại rằng: “Thường thì Nabi ﷺ hành lễ ban đêm mười ba Rak-at, trong đó gồm Salah Al-Witir và hai Rak-at Al-Fajr.” Hadith do Al-Bukhari và Muslim ghi lại.

Và khi dâng lễ Salah Qiyamul Lail xong, gần đến giờ Al-Fajr thì nên hãy đánh thức vợ, con thức dậy Salah Al-Witir (nếu họ chưa Salah Al-Witir) như bà A’-i-shah ﷺ thuật lại rằng: “Thường thì Nabi ﷺ dâng lễ Salah ban đêm, khi Người đã hành lễ Al-Witir xong thì Người nói: **“hãy thức dậy và dâng lễ Salah Al-Witir hỡi A’-i-shah!”**” Hadith do Muslim ghi lại.

Do đó, chúng ta không nên bỏ bê, lơ là hay xem thường việc dâng lễ nguyện Salah Sunnah Qiyamul Lail, hay Salah Al-Tahajjud. Bởi vì những ưu điểm của nó rất lớn, và thường xuyên dâng lễ Salah Qiyamul Lail là một thuộc tính của những người Mu’min, họ đã từ bỏ giấc ngủ ngon và rời xa chiếc nệm êm, để đi tìm kiếm sự hài lòng của Allah ﷻ, những giờ đó họ dâng lễ nguyện Salah và Du-a’, thỉnh cầu Allah ﷻ với tâm lòng trong sạch và đầy kính sợ Allah ﷻ, họ đã lánh xa vì sự dòm ngó của con người, do đó họ rất xứng đáng được Allah ﷻ khen thưởng và những lời thỉnh cầu của họ được Allah ﷻ chấp nhận.

Ông ‘Abdullah bin ‘Amr bin Al ‘Asi ﷺ thuật lại: Rasulullah ﷺ đã từng nói với ông rằng:

((يَا عَبْدَ اللَّهِ، لَا تَكُنْ مِثْلَ فُلَانٍ، كَانَ يَقُومُ مِنَ اللَّيْلِ، فَتَرَكَ قِيَامَ اللَّيْلِ))

“Hỡi ‘Abdullah! Người đừng làm như người nọ, y đã thức dậy vào đêm khuya, nhưng y đã bỏ qua (không dâng lễ nguyện) Qiyamul Lail.” Hadith do Al-Bukhari và Muslim ghi lại .

Lời nhắc gọi của Rasulullah ﷺ cho ‘Abdullah bin ‘Amr ﷺ và cũng là lời nhắc gọi cho tất cả cộng đồng của Người. Là những người Muslimin, chúng ta cũng nên nhớ và làm theo lời nhắc gọi của Rasulullah ﷺ là khi đã thức dậy vào giữa đêm khuya thì đừng nên bỏ qua dâng lễ nguyện Qiyamul Lail.

(Allah Am Tường tất cả). والله أعلم.

قِيَامُ رَمَضَانَ

Qiyam Ramadan

Qiyam Ramadan hay Salah Al-Taraweh là Sunnah Muakkadah, được thực hiện trong tháng Ramadan, sau khi đã dâng lễ xong Salah Fardu Al-I’sha, Sunnah sau Al-I’sha và trước Salah Al-Witir. Lễ nguyện Salah Al-Taraweh được thực hiện hai Rak-at, hai Rak-at.

Qiyam Ramadan được gọi là: Salah Al-Taraweh, bởi vì Rasulullah ﷺ và các vị sahabah hành lễ Salah được bốn Rak-at thì họ ngồi lại nghỉ ngơi một lát rồi tiếp tục hành lễ, vì trong Salah Al-Taraweh họ đứng đọc Qur'an, cú Ruku', Sujud rất dài và rất lâu. Và tốt nhất nên dâng lễ nguyện Salah Al-Taraweh tập thể (Jama'ah) tại Masjid, và được phép thực hiện nó một mình tại nhà, nhưng dâng lễ nguyện Taraweh tập thể tại Masjid thì tốt hơn.

Trong hai bộ Saheeh Al-Bukhari và Muslim, bà A'-ishah ﷺ thuật lại: “Quả thật, Nabi ﷺ có một đêm nọ Người ﷺ dâng lễ Salah (Al-Taraweh) tại Masjid, thì các vị Sahabah đến cùng hành lễ theo Người, sau đó Người ﷺ hành lễ vào đêm kế tiếp, thì các vị Sahabah đến nhiều hơn, sau đó thì các Sahabah tập trung lại (rất đông) vào đêm thứ ba hoặc đêm thứ tư, thì Rasulullah ﷺ không đi ra đến cùng Sahabah nữa, và đến khi dâng lễ Salah Al-Subhi xong thì Rasulullah ﷺ gặp các vị Sahabah và nói:

((قَدْ رَأَيْتَ الَّذِي صَنَعْتُمْ، وَلَمْ يَمْنَعْنِي مِنَ الْخُرُوجِ إِلَيْكُمْ إِلَّا أَنِّي خَشِيتُ أَنْ تُفْرَضَ عَلَيْكُمْ))

“Quả thật Ta đã nhìn thấy những gì mà các bạn tập trung lại, nhưng không có gì ngăn cản Ta, làm Ta không đi ra cùng các bạn, ngoại trừ Ta chỉ sợ Allah ﷻ ban bắt buộc Salah Al-Taraweh cho các bạn (lúc đó thì các bạn không có khả năng thực hiện nó).” Và đó là vào tháng Ramadan.

Và cũng từ đó, các vị Sahabah dâng lễ Salah Al-Taraweh tự túc, riêng lẻ, không Salah tập thể theo Imam nữa, cho đến thời Khalifah của U'mar bin Al-Khattaab ﷺ, vào một đêm nọ trong tháng Ramadan, U'mar ﷺ thấy các bạn hữu dâng

lễ nguyện Salah (Al-Taraweh) riêng lẻ trong Masjid, lúc đó thì ông có ý định cho tập trung lại Salah tập thể theo một Imam thì tốt hơn, rồi đêm sau ông ra lệnh bảo Ubai bin Ka'b ﷺ làm Imam dẫn đầu Salah Al-Taraweh. (Xem trong Saheeh Al-Bukhari và Al Muwatta').

Theo Sunnah Nabi ﷺ Salah Al-Taraweh và Al-Witir là mười một (11) Rak-at, như trong Hadith bà A'-i-shah ﷺ thuật lại *“Thường thì Rasulallah ﷺ dâng lễ Salah Sunnah ban đêm không quá mười một (11) Rak-at, trong tháng Ramadan cũng như ngoài tháng Ramadan. Nabi ﷺ hành lễ được bốn (4) Rak-at mà không quan tâm đến dài ngắn, sau đó Nabi ﷺ hành lễ tiếp bốn (4) Rak-at nữa Người vẫn không quan tâm để dài ngắn, sau đó thì Nabi ﷺ Salah tiếp ba (3) Rak-at.”* Hadith do Al-Bukhari và Muslim ghi lại.

Quả thật, Nabi ﷺ dâng lễ Salah Al-Taraweh mười một Rak-at, nhưng Nabi ﷺ dâng lễ rất dài và rất lâu, do đó mà một số U'lama (học giả Islam) đã thêm số Rak-at và Salah ngắn lại, như Imam Abu Hanifah, Imam Al-Shafiy và Imam Ahmad nói: *“Salah Al-Taraweh hai mươi (20) Rak-at”*, và Imam Malik thì nói: *“Là ba mươi sáu (36) Rak-at”*. (xem trong sách Al Mughni quyển 2 trang 604).

Các vị Imam này đã dựa vào Hadith :

((صَلَاةُ اللَّيْلِ مَثْنَى مَثْنَى))

“Salah ban đêm hai Rak-at, hai Rak-at.” Hadith do Al-Bukhari và Muslim ghi lại.

Rasulullah ﷺ không qui định Salah ban đêm là bao nhiêu Rak-at, mà Rasulallah ﷺ chỉ nói là Salah (Sunnah) vào ban đêm hai Rak-at, hai Rak-at.

Ngoài ra, các vị Imam này còn dựa vào một số Hadith khác nói:

“Vào thời U'mar bin Al-Khattaab ﷺ, người ta dâng lễ Salah Al-Taraweh hai mươi Rak-at.”

Nhưng Hadith Saheeh, trong sách Al-Muwatta' nói: *“Quả thật, U'mar ﷺ ra lệnh cho Ubai bin Ka'b và Tamim Al-Dari dẫn đầu (làm Imam) Salah Al-Taraweh mười một Rak-at.”*

Ông Al-Saa-ib bin Yazid ﷺ nói: *“Ông U'mar bin Al-Khattaab ﷺ ra lệnh cho Ubai bin Ka'b và Tamim Al-Dari làm Imam dẫn người dân Salah Al-Taraweh mười một (11) Rak-at.”* Ông Al-Saa-ib bin Yazid ﷺ nói tiếp: *“Quả thật Imam đọc hàng trăm Ayat Qur'an, đến nỗi chúng tôi phải chống gậy mà đứng do buổi lễ rất lâu, và khi chúng tôi Salah là cũng gần đến giờ Al-Fajr.”* Hadith do Imam Malik ghi lại trong Al-Muwatta', với đường truyền Hadith chính xác và đúng nhất trong các đường truyền.

Ở đây chúng ta không nói về số Rak-at của Salah Al-Taraweh, vì vấn đề này các vị U'lama (học giả Islam) trước kia cũng đã có nhiều quan điểm khác nhau rồi, nhưng điều quan trọng ở Salah Al-Taraweh, đó là một hành đạo đặc biệt trong tháng Ramadan, mà những tháng khác không có, do đó chúng ta phải biết tận dụng cơ hội này mà làm để kiếm được nhiều ân phước, ban thưởng từ Allah ﷻ. Nabi ﷺ đã khuyến khích tín đồ của Người nên dâng lễ nguyện Salah Al-Taraweh trong tháng Ramadan, vì trong đó có rất nhiều ân phước từ Allah ﷻ. Nabi ﷺ nói:

((مَنْ قَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا، غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ))

“Ai đứng dâng lễ Salah Al-Taraweh trong tháng Ramadan với lòng tin tưởng và hy vọng được ban thưởng từ Allah ﷻ, thì y sẽ được Allah ﷻ xóa sạch tội lỗi của y đã qua.” Hadith do Al-Bukhari và Muslim ghi lại .

Và Nabi ﷺ nói:

((مَنْ قَامَ مَعَ الْإِمَامِ حَتَّى يَنْصَرِفَ كُتِبَ لَهُ قِيَامٌ لَيْلَةٍ))

“Ai đứng dâng lễ Salah Al-Taraweh cùng với Imam đến khi kết thúc, thì Allah ﷻ sẽ ban thưởng giống như y đứng dâng lễ Salah trọn một đêm.” Hadith do Al-Bukhari và Muslim ghi lại.

Do đó mà Nabi ﷺ và các vị Sahabah rất xem trọng việc Salah Al-Taraweh, nên thấy rằng họ hành lễ rất nghiêm chỉnh, rất lâu, vì họ hiểu được giá trị quý báu của nó. Ngược lại, đối với chúng ta, do không hiểu được giá trị quý báu đó, hoặc không có niềm tin (Iman), nên có một số người thì bê tha, không quan tâm đến việc dâng lễ Salah Al-Taraweh, một số khác thì chỉ hành lễ được vài đêm đầu rồi thôi. Và một số Imam thì lại dẫn lễ Salah Al-Taraweh rất nhanh, họ đọc Qur'an trong Salah, cúi Ruku', đứng thẳng người sau Ruku', Sujud, ngồi giữa hai lần Sujud ... chớp nhoáng, làm cho mọi người phía sau không sao làm kịp, làm mất đi sự trang nghiêm trong Salah, trong khi sự trang nghiêm này là một điều bắt buộc phải có trong Salah.

Âu đâu cũng là cách mà Allah ﷻ xem ai sẽ là người tốt nhất trong việc hành đạo của họ, Ngài phán:

﴿إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لَهَا لِنَبْلُوهُمْ أَيُّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا﴾ (الكهف: 7)

﴿Quả thật, TA đã dùng mọi thứ nhằm trang hoàng tô điểm cho trái đất thêm đẹp để xem ai trong nhân loại là người tốt nhất trong việc hành đạo của họ.﴾ Al-Kafh: 7 (chương 18), Allah phán ở chương khác:

﴿الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا﴾ الملك: ٢

﴿Ngài là Đấng tạo ra sự chết và sự sống để thử thách ai trong các người là người tốt nhất trong việc làm của mình.﴾ Al-Mulk: 2 (chương 67).

* Và đặc biệt trong mười đêm cuối của tháng Ramadan có một đêm định mệnh, mà việc hành đạo trong đêm định mệnh này tốt hơn một ngàn tháng bình thường, như Allah ﷻ phán:

﴿لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ أَلْفِ شَهْرٍ﴾ القدر: ٣

﴿Đêm định mệnh tốt hơn một ngàn tháng bình thường.﴾ Al-Qadr: 3 (chương 97). Và Nabi ﷺ nói:

((مَنْ قَامَ لَيْلَةَ الْقَدْرِ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا، غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ))

“Ai đứng dâng lễ Salah trong đêm định mệnh với lòng tin tưởng và hy vọng được ban thưởng từ Allah ﷻ, thì y sẽ được Allah ﷻ xóa sạch mọi tội lỗi đã qua.” Hadith do Al-Bukhari và Muslim ghi lại .

Bà A’-i-shah ﷺ nói: “Thường thì Nabi ﷺ khi đến mười đêm cuối của tháng Ramadan, thì Người lánh xa các bà vợ, Người thức đêm (để hành đạo và dâng lễ Salah), và Người còn đánh thức vợ, con cùng thức dậy để dâng lễ Salah.” Hadith do Al-Bukhari và Muslim ghi lại.

Bà A'-i-shah ﷺ nói: “**Thường thì Nabi ﷺ cố gắng hành đạo trong mười đêm cuối của tháng Ramadan hơn trong những ngày khác.**” Hadith do Muslim ghi lại.

Hãy vì một đêm định mệnh rất quý giá, mà hành đạo trong đêm định mệnh này tốt hơn một ngàn tháng bình thường, và vì noi theo gương Nabi ﷺ, chúng ta nên cố gắng thức khuya trong mười đêm cuối của tháng Ramadan, để dâng lễ Salah Al-Tahajjud (Salah Qiyamul Lail), và cầu xin Allah ﷻ thật nhiều cho bản thân chúng ta, cho cha mẹ, gia đình cùng tất cả anh chị em Muslimin, Muslimat .

* Nếu những ai đang dâng lễ Salah Al-Taraweh cùng với Imam, và họ có ý định muốn Salah Al-Tahajjud vào giữa khuya hay vào phần cuối của ban đêm, thì họ không hành lễ Al-Witir cùng với Imam, mà trì hoãn Salah Al-Witir sau khi xong Salah Al-Tahajjud. (xem trong sách Sharh Al-Mumte' quyển 2 trang 46), vì theo Hadith ông Ibnu U'mar ﷺ thuật lại, Rasulullah ﷺ nói:

((اجْعَلُوا آخِرَ صَلَاتِكُمْ بِاللَّيْلِ وَتَرًا))

“**Các người hãy để Salah cuối cùng của các người vào ban đêm với số Rak-at lễ (Al-Witir).**” Hadith do Al-Bukhari và Muslim ghi lại.

Hoặc họ cứ tiếp tục theo Salah Al-Witir của Imam, nhưng khi Imam salam cuối cùng, kết thúc Salah Al-Witir của Imam, thì họ không salam theo Imam, mà họ đứng dậy Salah tiếp thêm một Rak-at nữa, để trở thành số Rak-at chẵn của họ, nghĩa là họ chưa dâng lễ Salah Al-Witir, và đợi sau khi Salah Al-Tahajjud xong, thì họ dâng Salah Al-Witir. (xem trong sách Sharh Al-Mumte' quyển 2 trang 46).

Và nếu ai đã dâng lễ Salah Al-Witir, sau đó y muốn hành lễ Salah Al-Tahajjud, thì y được phép hành lễ Al-Tahajjud hoặc Salah Sunnah khác sau Al-Witir, nhưng phải hành lễ hai Rak-at, hai Rak-at . . . rồi thôi, và tuyệt đối không được hành lễ Salah Al-Witir lần nữa. (xem Al-Mughni quyển 2 trang 596) vì Nabi ﷺ có nói như sau:

((لَا وَتْرَانَ فِي لَيْلَةٍ))

“Không có hai lần Al-Witir trong một đêm.” Hadith do Ahmad, Abu Dawood, Al-Tirmizhi và Al-Nasaa-i ghi lại, ông Ibnu Hibban xác thực.

(Allah Am Tường tất cả). والله أعلم.

صَلَاةُ الضُّحَى

Salah Al-Dhuha

Quả thật có rất nhiều Hadith Nabi ﷺ đã nói đến ưu điểm của Salah Al-Dhuha, ở đây tôi chỉ nêu ra một số Hadith tiêu biểu:

1- Ông Abu Hurairah ﷺ nói: *“Nabi ﷺ khuyên bảo tôi ba điều nên làm thường xuyên, gồm: Nhịn chay (Sunnah) ba ngày trong mỗi tháng (vào ngày 13, 14 và 15 theo lịch Al-Hijri); dâng lễ Salah hai Rak-at Al-Dhuha và dâng lễ Salah Al-Witir trước khi đi ngủ.”* Hadith do Al-Bukhari và Muslim ghi lại .

Ông Abu Zar ﷺ thuật lại, Nabi ﷺ nói:

((يُصْبِحُ عَلَى كُلِّ سَلَامِي مِنْ أَحَدِكُمْ صَدَقَةٌ، فَكُلُّ تَسْبِيحَةٍ صَدَقَةٌ، وَكُلُّ تَحْمِيدَةٍ صَدَقَةٌ، وَكُلُّ تَهْلِيلَةٍ صَدَقَةٌ، وَكُلُّ تَكْبِيرَةٍ صَدَقَةٌ، وَأَمْرٌ بِالْمَعْرُوفِ صَدَقَةٌ، وَنَهْيٌ عَنِ الْمُنْكَرِ صَدَقَةٌ، وَيُجْزَىءُ مِنْ ذَلِكَ رَكْعَتَانِ يَرَكَعُهُمَا مِنَ الصُّحَى))

“Vào mỗi buổi sáng, bắt buộc các người phải bỏ thí cho các khớp xương của mình, do đó mỗi lời Tasbih

(الْحَمْدُ لِلَّهِ) là sự bỏ thí, và mỗi lời Tahmid (سُبْحَانَ اللَّهِ) là sự bỏ thí, và mỗi lời Tahlil (لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ) là sự bỏ thí, và mỗi lời Takbir (اللَّهُ أَكْبَرُ) là sự bỏ thí, và khuyên bảo nhau làm việc thiện là sự bỏ thí, và ngăn cản nhau làm việc xấu là sự bỏ thí, và hai Rak-at được dâng lễ vào giờ Al-Dhuha đủ để thay thế cho tất cả.” Hadith do Muslim ghi lại .

Allah ﷻ đã tạo con người gồm ba trăm sáu mươi khớp xương, và bắt buộc con người mỗi ngày phải thực hiện việc bỏ thí cho những khớp xương đó để tạ ơn Allah ﷻ, nhưng chúng ta chỉ cần dâng lễ Salah hai Rak-at Sunnah Al-Dhuha là đủ để thay thế cho việc bỏ thí đó rồi, Alhamdulillah.

Salah Al-Dhuha là một hành đạo Sunnah như được nhắc trong Hadith ông Abu Sa-e'd ﷺ nói: “*Quả thật Nabi ﷺ thường dâng lễ Salah Al-Dhuha đến nỗi tôi nghĩ Người sẽ không bao giờ bỏ nó, và có khi Người bỏ dâng lễ Salah Al-Dhuha đến nỗi tôi nghĩ Người sẽ không có thực hiện nó nữa.*” Hadith do Ahmad và Al-Tirmizhi ghi lại.

Giờ Al-Dhuha: Bắt đầu từ sau khi mặt trời mọc được khoảng một sào (khoảng 15 – 20 phút) và kéo dài đến gần đến

giờ mặt trời đứng bóng ở đỉnh đầu, nhưng tốt nhất nên dâng lễ Salah Al-Dhuha lúc trưa, trời đã nắng gắt, như Nabi ﷺ nói:

((صَلَاةُ الْأَوَّابِينَ حِينَ تَرْمِضُ الْفِصَالُ))

“**Salah Al-Dhuha lúc trời đã nắng rất.**” Hadith do Muslim ghi lại.

Salah Al-Dhuha ít nhất là hai Rak-at, như Hadith Nabi ﷺ khuyên Abu Hurairah ﷺ: “*Và dâng lễ Salah hai Rak-at Al-Dhuha.*”

Salah Al-Dhuha nhiều nhất là tám (8) Rak-at, như Hadith của bà Ummu Hani' ﷺ nói: “*Quả thật, vào ngày giải phóng Makkah Nabi ﷺ dâng lễ Salah tám Rak-at Sunnah Al-Dhuha.*” Hadith do Al-Bukhari và Muslim ghi lại.

Và chúng ta có thể dâng lễ Salah Al-Dhuha bốn (4) Rak-at hoặc sáu (6) Rak-at, như Hadith như được nhắc trong Hadith do bà A'-i-shah ﷺ nói: “*Thường thì Nabi ﷺ dâng lễ Salah Al-Dhuha bốn Rak-at, và Nabi ﷺ Salah thêm bao nhiêu Rak-at nữa tùy Allah ﷻ muốn.*” Hadith do Muslim ghi lại.

Cũng dựa theo Hadith trên, Sheikh Ibnu U' thaimen ﷺ nói: “*Salah Al-Dhuha không giới hạn số Rak-at của nó.*” (xem Sharh Al-Mumte' quyển 2 trang 59).

(Allah Am Tường tất cả). والله أعلم.

صَلَاةُ الْعِيدَيْنِ

Salah Al 'Idain

(‘Id Al-Fitr và ‘Id Al-Adha)

Hành lễ hai ngày đại lễ tết:

1- **‘Idu Al-Fitr** : Lễ xả chay, nghĩa là sau khi chấm dứt tháng nhịn chay Ramadan, vào ngày 01 tháng shawwal (tháng 10 theo lịch AlHijri).

2- **‘Idu Al-Adha** : Lễ hiến tế, vào ngày 10 tháng Zul Al-Hijjah (tháng 12 theo lịch Al-Hijri).

Salah Al-‘Idain là Fardu Kifayah, tức nếu có một số người thực hiện nó, thì tất cả những người còn lại không mang tội, và nếu như một Jama’ah (tập thể) không có một ai dâng lễ Salah Al-‘Id, thì tất cả đều mang tội với Allah ﷻ, bởi vì Nabi ﷺ kêu gọi những phụ nữ cũng phải đến dâng lễ Salah Al-‘Id, kể cả phụ nữ đang trong thời kỳ kinh nguyệt, Nabi ﷺ cũng bảo chúng đến chứng kiến Salah Al-‘Id, nhưng họ phải ngồi tách riêng ra ngoài nơi Salah, mục đích để họ được nghe Khutbah (bài thuyết giảng) của ngày Al-‘Id.

Nabi ﷺ kêu gọi những phụ nữ đến dâng lễ Salah Al-‘Id, có nghĩa là những người đàn ông đáng được kêu gọi đến dâng lễ Salah Al-‘Id hơn phụ nữ, bởi vì đối với phụ nữ thì không bắt buộc họ đến dâng lễ Salah tập thể, chỉ bắt buộc ở đàn ông, nhưng đối với Salah Al-‘Id thì cũng kêu gọi phụ nữ đến. Và bởi vì Salah Al-‘Id nó là một trong những Nghi Lễ của Islam mà Nabi ﷺ và những vị Sahabah luôn thực hiện nó.

Thời gian Salah Al-‘Idain:

Thời gian Salah Al-'Idain cũng như thời gian Salah Al-Dhuha, nghĩa là thời gian nó bắt đầu từ sau khi mặt trời mọc được khoảng một sào (khoảng 15 – 20 phút) và kéo dài đến gần đến giờ mặt trời đứng bóng ở đỉnh đầu. Và Sunnah Salah sớm cho 'Id Al-Adha, và Salah hơi trễ hơn cho 'Id Al-Fitr, nhằm để có thời gian thực Zakat Al-Fitr vào ngày 'Id Al-Fitr, và tranh thủ thời gian sớm cho việc hiến tế thú vật vào ngày 'Id Al-Adha.

Một số điều nên làm vào ngày Al-'Id:

- Nên tắm rửa sạch sẽ, ăn mặc quần áo mới (nếu có) thật chỉnh tề, sạch sẽ, súc dầu thơm trước khi đến nơi hành lễ, riêng đối với phụ nữ thì nên ăn mặc kín đáo, không trang điểm và cũng không dùng dầu thơm.

- Trước khi đi ra Salah 'Id Al-Fitr nên ăn một vài trái trà là (với số lẻ), nhưng không nên ăn trước khi đi ra Salah Al-Adha, theo Sunnah là đợi ăn thịt con vật hiến tế.

- Nên đi sớm đến nơi Salah Al-'Id, từ khi sau Salah Al-Subhi, ngoại trừ Imam, và nên đi bộ (nếu có thể đi bộ được).

- Nên nhiều Zikir, Takbir, Tahlil . . .

- Đi đến nơi hành lễ bằng một con đường và trở về bằng một con đường khác.

- Nên tổ chức Salah Al-'Id ở bãi trống trong thôn xóm, nếu không có điều kiện thì Salah Al-'Id ở trong Masjid cũng được.

- Sau khi dâng lễ Salah Al-'Id và nghe Khutbah xong thì nên chúc mừng nhau, bắt tay vui vẻ giữa những người Muslim quen biết và không quen biết.

Cách thức Salah Al-'Idain :

- Salah Al-'Idain không có Azaan và cũng không có Iqamah, vì Ibnu A'bbaas và Jabir bin 'Abdullah ﷺ nói: "*Nabi ﷺ không có Azaan Salah ngày 'Id Al-Fitr và cũng không Azaan Salah ngày 'Id Al-Adha.*" Hadith do Al-Bukhari và Muslim ghi lại.

Ông Jabir bin Samurah ﷺ nói: "*Tôi đã từng dâng lễ Salah hai ngày đại lễ cùng với Rasulillah ﷺ không phải một lần hay hai lần (nghĩa là ông ta đã từng dâng lễ Salah hai ngày đại lễ cùng với Rasulillah ﷺ rất nhiều lần) mà không thấy có Azaan và cũng không có Iqamah.*" Hadith do Muslim ghi lại.

Salah Al-'Idain gồm hai Rak-at như U'mar ﷺ nói: "*Salah 'Id Al-Fitr và Al-Adha gồm hai Rak-at.*" Hadith do Ahmad ghi lại.

Ở Rak-at thứ nhất, sau khi Takbiratul Ehram và sau đọc Du-a' Al-Istiftah, như Du-a' :

((اللَّهُمَّ بَاعِدْ بَيْنِي وَبَيْنَ خَطَايَايَ كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ، اللَّهُمَّ نَقِّنِي مِنَ خَطَايَايَ كَمَا يُنَقَّى الثَّوْبُ الْأَبْيَضُ مِنَ الدَّنَسِ، اللَّهُمَّ اغْسِلْنِي مِنْ خَطَايَايَ بِالْمَاءِ وَالثَّلْجِ وَالْبَرَدِ))

“Lạy Allah, xin hãy kéo bề tôi với tội lỗi đã phạm xa ra như Ngài đã kéo xa hai hướng đông và tây. Lạy Allah, xin hãy tẩy sạch tội lỗi bề tôi giống như áo trắng được tẩy khỏi dơ

bản. Lạy Allah, xin hãy tẩy rửa tội lỗi bề tôi bằng nước, bằng tuyết và bằng mưa đá.” hoặc có thể đọc Du-a' Al-Istiftah khác, thì Takbir thêm sáu lần nữa trước khi đọc Al-Fatihah.

- Và ở Rak-at thứ hai, sau Takbir trở dậy từ Sujud, thì Takbir thêm năm lần nữa trước khi đọc Al-Fatihah, vì Hadith A'-i-shah ﷺ nói: *“Al-Takbir trong Salah 'Id Al-Fitr và Al-Adha, ở Rak-at thứ nhất gồm bảy Takbir, và ở Rak-at thứ hai gồm năm Takbir, ngoài hai Takbir Ruku'.”* Hadith do Abu Dawood ghi lại.

Mỗi lần Takbir Sunnah đưa hai tay lên ngang hai trái tai hoặc hai vai, rồi đặt hai bàn tay lên ngực lại, vì Hadith Ibnu U'mar ﷺ nói: *“Bởi vì Nabi ﷺ thường đưa hai tay lên cùng với mỗi lần Takbir.”* Hadith do Al Baihaqi ghi lại.

Giữa mỗi lần Takbir, Nabi ﷺ đứng im một chút, nhưng không có một ai ghi nhớ, hoặc thuật lại Nabi ﷺ Zikir hoặc đọc như thế nào giữa mỗi lần Takbir đó, chỉ có một Hadith do Al-Baihaqi ghi lại như sau: Ông U'qbah bin 'Amir nói: *“Tôi đã từng hỏi Ibnu Mas-u'd về sau mỗi lần Takbir Salah Al-'Id thì Nabi ﷺ đọc như thế nào?”* Ibnu Mas-u'd nói: *“Người ca tụng Allah, khen ngợi Ngài và cầu xin phúc lành cho Nabi ﷺ.”* Hadith do Al Baihaqi ghi lại.

Dựa theo Hadith trên, thì giữa mỗi lần Takbir có thể đọc :

اللَّهُ أَكْبَرُ كَبِيرًا، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيرًا، وَسُبْحَانَ اللَّهِ بُكْرَةً وَأَصِيلًا، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ النَّبِيِّ وَآلِهِ سَلَامٌ تَسْلِيمًا كَثِيرًا

Hoặc có thể đọc :

(سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ)

Hoặc cũng có thể đọc Zikir khác nữa cũng được. (Xem Al-Mughni quyển 3 trang 274).

Những Takbir thêm sau Takbiratul Eham ở Rak-at thứ nhất, và những Takbir sau Takbir đứng dậy từ Sujud ở Rak-at thứ hai và những Zikir đọc giữa mỗi lần Takbir đó là Sunnah mà thôi, (không phải bắt buộc), do đó, nếu lỡ quên những Takbir này, hoặc không đọc Zikir giữa mỗi lần Takbir này, thì Salah Al-'Id vẫn còn giá trị, không bị hư Salah đó.

Như vậy, ở Rak-at thứ nhất sau khi Takbiratul Eham, Sunnah đọc Du-a' Al-Istiftah, rồi Takbir thêm sáu lần nữa, sau đó Imam đọc lớn tiếng Surah Al-Fatihah và Surah Al-'Ala: (سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى) (Surah: 87), và ở Rak-at thứ hai, sau khi đứng thẳng người, thì Takbir thêm năm lần nữa, (không tính Takbir trở dậy từ Sujud), sau đó Imam đọc lớn tiếng Surah Al-Fatihah và Surah Al-Ghashiyah:

(هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْعَاشِيَةِ) (Surah: 88). Hadith do Muslim, Ahmad, Abu Dawood, Al-Nasaa-i và Ibnu Maajah ghi lại.

Hoặc sau khi đọc Surah Al-Fatihah xong, thì ở Rak-at thứ nhất đọc Surah Qaf: (ق وَالْقُرْآنِ الْمَجِيدِ) (Surah: 50), và ở Rak-at thứ hai đọc Surah Al-Qamar: (اقْتَرَبَتِ السَّاعَةُ وَانْشَقَّ الْقَمَرُ) (Surah: 54). Hadith do Muslim, Abu Dawood, Al-Nasaa-i và Al-Tirmizhi ghi lại.

Khi hành lễ Salah xong hai Rak-at, thì Imam đứng dậy đọc Al-Khutbah, như Ibnu U'mar رضي الله عنه nói: “*Thường thì Rasulallah ﷺ, Abu Bakr, U'mar và Uthman hành lễ hai ngày*

đại lễ trước Al-Khutbah.” Hadith do Al-Bukhari và Muslim ghi lại.

Trong Khutbah ‘Id Al-Fitr thì nên khuyến khích thực hiện Zakat Al-Fitr, và nêu rõ về những giáo luật của nó, và khuyến khích nên hiến tế con vật trong bài Khutbah Al-Adha, và nêu rõ những điều cần thiết về việc hiến tế đó. Và trong hai Khutbah đó thì nên xen vào một đoạn giáo huấn, nhắc nhở riêng cho phụ nữ.

Lưu ý: Salah Al-‘Id thì không có Salah Sunnah trước hoặc sau nó, bởi Ibnu A’bbaas ؓ nói : *“Nabi ؐ dâng lễ Salah ngày ‘Id hai Rak-at, Người không dâng lễ Salah Sunnah trước, và cũng không dâng lễ Salah Sunnah sau hai Rak-at đó.”* Hadith do Al-Bukhari và Muslim ghi lại.

Theo Sunnah là Takbir bất cứ giờ nào vào hai đêm của hai ngày ‘Id, và mười ngày đầu của tháng Zil Al-Hijjah, người ta Takbir ở Masjid, ở nhà, hay ở chợ ...

Và ‘Id Al-Adha thì có thêm Takbir sau mỗi lần Salah Fardu với tập thể, bắt đầu từ sau Salah Al-Fajr ngày ‘Arafah (ngày 9 tháng Zul Al-Hijjah) cho đến hết các ngày Tashriq (sau Salah Al-‘Asr ngày 13 tháng Zul Al-Hijjah), như ông Jabir ؓ nói: *“Thường thì Nabi ؐ Takbir từ Salah Al-Fajr ngày ‘Arafah đến Salah Al-‘Asr của cuối ngày Tashriq, lúc sau Salam của những Salah Fardu.”* Hadith do Al Daruqudni ghi lại.

Và có một lời thuật khác: Thường thì Nabi ؐ khi dâng lễ Salah Al-Subhi của sáng ngày ‘Arafah xong, thì Người quay mặt về phía các Sahabah của Người, rồi Người nói:

﴿Ngài là Đấng đã tạo ra mặt trời sáng chói và mặt trăng chiếu sáng (tươi mát) và qui định cho mặt trăng các giai đoạn tròn khuyết chính xác nhờ đó các người biết được con số của những niên kỷ và cách ghi đếm thời gian. Allah không tạo ra chúng (để chơi) mà vì Chân lý. Ngài giải thích những Dấu hiệu của Ngài cho một đám người hiểu biết.﴾ Yunus: 5 (chương 10), Allah phán ở chương khác:

﴿وَمِنْ آيَاتِهِ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿٣٧﴾﴾ فصلت: ٣٧

﴿Và ban đêm, ban ngày, mặt trời và mặt trăng là những Dấu hiệu chỉ dẫn của Ngài. Chớ lạy mặt trời và mặt trăng mà hãy quỳ lạy Allah, Đấng đã tạo ra chúng, nếu các người thực sự chỉ thờ phụng riêng Ngài.﴾ Fussilat: 37 (chương 41).

Nhật thực hay nguyệt thực là một trong những dấu hiệu mà Allah ﷻ đã gửi xuống để làm cho con người thêm kính sợ, Ngài phán:

﴿وَمَا نُرْسِلُ بِالْآيَاتِ إِلَّا تَخْوِيفًا ﴿٥٩﴾﴾ (الإسراء: ٥٩)

﴿Và TA chỉ gửi những Dấu lạ xuống để làm cho con người khiếp sợ.﴾ Al-Isra: 59 (Chương 17).

Và Nabi ﷺ nói:

((إِنَّ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ آيَاتَانِ مِنَ آيَاتِ اللَّهِ لَا يَنْكَسِفَانِ لِمَوْتِ أَحَدٍ، وَلَكِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُخَوِّفُ بِهِمَا عِبَادَهُ))

“Quả thật mặt trời và mặt trăng là hai dấu hiệu trong những dấu hiệu của Allah, nó không xảy ra nhật thực hay

nguyệt thực bởi cái chết của một ai cả, nhưng mà với hai dấu hiệu trên, Allah ﷻ dùng để gây khiếp sợ đám bầy tôi của Ngài.” Hadith do Al-Bukhari và Muslim ghi lại .

Vào thời Nabi ﷺ xảy ra hiện tượng nhật thực nhằm vào ngày mà Ibrahim con của Nabi ﷺ qua đời, do đó một số người nói: xảy ra hiện tượng nhật thực này là do sự qua đời của Ibrahim con của Nabi ﷺ, nghe vậy thì Nabi ﷺ nói:

((إِنَّ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ لَا يَنْكَسِفَانِ لِمَوْتِ أَحَدٍ وَلَا لِحَيَاتِهِ، فَإِذَا رَأَيْتُمْ فَصَلُّوا
وَادْعُوا اللَّهَ))

“Quả thật, mặt trời và mặt trăng không xảy ra hiện tượng nhật thực hay nguyệt thực bởi sự qua đời hay ra đời một người nào đó. Một khi các người thấy hiện tượng đó thì hãy dâng lễ Salah và cầu xin Allah.” Hadith do Al-Bukhari và Muslim ghi lại .

Và A’-i-shah ﷺ cũng thuật lại lời nói Nabi ﷺ như sau:

((إِنَّ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ آيَاتَانِ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ لَا يَنْخَسِفَانِ لِمَوْتِ أَحَدٍ وَلَا لِحَيَاتِهِ،
فَإِذَا رَأَيْتُمْ ذَلِكَ فَادْعُوا اللَّهَ وَكَبِّرُوا وَصَلُّوا وَتَصَدَّقُوا))

“Quả thật, mặt trời và mặt trăng không xảy ra hiện tượng nhật thực hay nguyệt thực bởi sự qua đời hay ra đời một người nào đó. Một khi các người thấy hiện tượng đó thì hãy cầu xin Allah, hãy hô Allahu Akbar, hãy dâng lễ Salah và hãy bố thí.” Hadith do Al-Bukhari và Muslim ghi lại.

Salah Al-Kusuf là Sunnah Muakkadah đối với nam cũng như nữ, Nabi ﷺ khuyến khích tín đồ của Người nên dâng lễ Salah hai Rak-at khi nhìn thấy xảy ra hiện tượng nhật thực

hay nguyệt thực, và nên cầu xin Allah ﷻ tha thứ những tội lỗi, cầu xin Allah ﷻ che chở và lánh xa những hình phạt của Ngài, hãy Zikir (tụng niệm) Allah thật nhiều, cho bố thí và trả tự do cho người nô lệ . . .

Salah Al-Kusuf có thể dâng lễ Salah một mình tại nhà hay dâng lễ Salah tập thể tại Masjid, nhưng tốt nhất nên dâng lễ Salah tập thể tại Masjid, vì Nabi ﷺ khi thấy xảy ra hiện tượng nhật thực hay nguyệt thực thì Nabi ﷺ vội vàng đi đến Masjid và cho người kêu gọi đến Salah, với lời kêu gọi như sau: (الصَّلَاةُ جَامِعَةٌ) nghĩa là: Hãy đến Salah tập thể.

*** Cách thức Salah Al-Kusuf:**

Salah Al-Kusuf gồm hai Rak-at, đọc lớn tiếng trong hai Rak-at đó, (vào ban ngày cũng như ban đêm).

- Ở Rak-at thứ nhất đọc Al-Fatihah và Surah dài, sau đó cúi Ruku' rất lâu, rồi trở người dậy tư thế thẳng đứng và nói: (سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ، رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ) sau đó đọc Al-Fatihah lần nữa và đọc Surah dài nhưng ít hơn lần đầu, rồi cúi Ruku' lần nữa cũng rất lâu, nhưng hơi nhanh hơn Ruku' lần trước, rồi trở người dậy tư thế thẳng đứng và cũng nói:

(سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ، رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ) sau đó cúi đầu xuống Sujud hai lần, mỗi lần Sujud cũng rất lâu, sau đó đứng dậy để Salah tiếp Rak-at thứ hai.

- Ở Rak-at thứ hai này cũng làm giống như Rak-at thứ nhất, nhưng đọc Surah ngắn hơn, hai lần Ruku' và hai lần Sujud cũng nhanh hơn, rồi sau đó ngồi lại đọc Al-Tashahhud và Salam.

Bà A' -i-shah ﷺ nói: “Vào thời Rasulullah ﷺ có xảy ra hiện tượng nhật thực, thì Rasulullah ﷺ đi ra đến Masjid để hành lễ, Rasulullah ﷺ đứng dậy Takbir, và người ta đến xếp hàng sau lưng Người, Rasulullah ﷺ đọc (Al-Fatihah và Surah) rất dài, rồi Người Ruku' cũng rất lâu, sau đó Người ngẩng đầu lên và nói: (سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ، رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ), sau đó Người đứng đọc (Al-Fatihah và Surah) nữa cũng rất dài, nhưng nó ngắn hơn đọc lần đầu, sau đó Người Takbir rồi Ruku' rất dài, nhưng nó cũng ngắn hơn Ruku' lần đầu, sau đó nói: (سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ،) rồi Người Sujud, sau đó, Rasulullah ﷺ hành lễ tiếp Rak-at thứ hai cũng như Rak-at thứ nhất, đến khi hoàn tất Salah hai Rak-at có bốn Ruku' và bốn Sujud, và mặt trời hiện ra (kết thúc hiện tượng nhật thực) trước khi xong lễ Salah.” Hadith do Al-Bukhari và Muslim ghi lại.

* Và Sunnah Imam sau khi dâng lễ Salah Al-Kusuf xong, nên nhắc nhở người dân thêm sợ Allah ﷻ thật nhiều, đừng để cho tài sản và con cái làm mọi người xao lãng việc tưởng nhớ Allah ﷻ, và khuyên bảo nên nhiều cầu xin Allah tha thứ . . . vì Nabi ﷺ sau khi dâng lễ Al-Kusuf xong, thì Người đọc thuyết giảng cho người dân nghe như sau:

((إِنَّ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ آيَاتَانِ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ لَا يَنْخَسِفَانِ لِمَوْتِ أَحَدٍ وَلَا لِحَيَاتِهِ،
فَإِذَا رَأَيْتُمْ ذَلِكَ فَادْعُوا اللَّهَ وَكَبِّرُوا وَصَلُّوا وَتَصَدَّقُوا))

“Quả thật, mặt trời và mặt trăng không xảy ra hiện tượng nhật thực hay nguyệt thực bởi sự qua đời hay ra đời một người nào đó. Một khi các người thấy hiện tượng đó thì hãy cầu xin Allah, hãy hô Allahu Akbar, hãy dâng lễ Salah và hãy bố thí.” Hadith do Al-Bukhari và Muslim ghi lại.

*** Thời gian Salah Al-Kusuf:**

Thời gian nó từ lúc bắt đầu có nhật thực hay nguyệt thực đến khi nó kết thúc, vì Nabi ﷺ nói:

((إِذَا رَأَيْتُمْ شَيْئًا مِنْ ذَلِكَ فَصَلُّوا حَتَّى يَنْجَلِيَ))

“Khi các người nhìn thấy có hiện tượng nhật thực hay nguyệt thực thì các người hãy hành lễ Salah cho đến khi nó kết thúc.” Hadith do Muslim ghi lại.

Do đó, nếu như chúng ta đã dâng lễ Salah xong hai Rak-at Al-Kusuf, nhưng Al-Kusuf vẫn còn (nó vẫn chưa nhả ra hết), thì chúng ta không Salah thêm nữa, mà chúng ta nên Zikir Allah và cầu xin Allah thật nhiều cho đến khi tan hết hiện tượng nhật thực hay nguyệt thực đó. vì Nabi ﷺ nói:

((إِنَّ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ لَا يَنْكَسِفَانِ لِمَوْتِ أَحَدٍ، فَإِذَا رَأَيْتُمَا هُمَا فَصَلُّوا وَادْعُوا حَتَّى يُكْشَفَ مَا بَكُمْ))

“Quả thật mặt trời và mặt trăng không xảy ra hiện tượng nhật thực hay nguyệt thực do sự qua đời một ai đó. Một khi các người thấy hai hiện tượng đó thì các người hãy hành lễ Salah và cầu xin Allah thật nhiều đến khi nó nhả ra hết.” Hadith do Al-Bukhari và Muslim ghi lại.

Và nếu hiện tượng nhật thực hay nguyệt thực đã nhả ra hết, nhưng chúng ta vẫn còn trong Salah, lúc đó chúng ta hãy hoàn tất Salah của chúng ta một cách ngắn lại, không kéo dài

Salah nữa, và chúng ta cũng không được phép bỏ ngang Salah nữa chừng, vì Allah ﷻ phán:

﴿وَلَا تُبْطِلُوا أَعْمَالَكُمْ﴾ [محمد: ٣٣]

﴿Và các ngươi đừng có tự hủy đi việc hành đạo của chính mình.﴾ Muhammad: 33 (Chương 47).

(Allah Am Tường tất cả). والله أعلم.

صَلَاةُ الْإِسْتِسْقَاءِ

Salah Al-Istisqa

Salah Al-Istisqa là sự hành lễ cầu xin Allah ﷻ ban cho có mưa xuống, lúc có nhu cầu cần thiết khi thời tiết hạn hán kéo dài, không có mưa. Bởi vì không một ai có khả năng cho mưa xuống ngoại trừ Allah ﷻ duy nhất Ngài ﷻ mà thôi.

Salah Al-Istisqa là một hành lễ Sunnah mà Thiên sứ ﷺ đã từng thực hiện, qua lời thuật lại của ông Abdullah bin Zaid ﷺ: “*Rasulullah ﷺ đi ra hành lễ cầu xin mưa, Người ﷺ hướng mặt về phía Ka 'bah cầu xin và Người ﷺ lật ngược áo choàng lại. Người ﷺ hành lễ hai Rak-at và đọc lớn tiếng trong hai Rak-at đó.*” Hadith do Al-Bukhari và Muslim ghi lại.

* Thời gian và cách thức Salah Al-Istisqa :

Thời gian và cách thức Salah Al-Istisqa như trong Salah Al-'Id, như Ibnu A'bbaas ﷺ nói: “*Nabi ﷺ hành lễ Salah Al-Istisqa hai Rak-at cũng như Người hành lễ trong hai ngày Al-'Id.*” Hadith do An Nasa'i và Al-Tirmizhi ghi lại.

Do đó, theo Sunnah tổ chức Salah Al-Istisqa ở ngoài trời như Salah Al-'Id, và Salah Al-Istisqa trước đọc bài Al-Khutbah, Salah hai Rak-at, đọc lớn tiếng và số lần Takbir ... tất cả đều làm giống như trong Salah Al-'Id.

Tuy nhiên cũng được phép hành lễ Al-Istisqa, cầu xin cho có mưa với bất cứ hình thức nào, người ta có thể cầu xin lúc Sujud trong Salah, hoặc Imam cầu xin lúc đang ở trên bục giảng đọc Khutbah thứ sáu, bởi vì “*Nabi ﷺ cầu xin cho có mưa lúc đang ở trên bục giảng đọc Khutbah thứ sáu.*” Hadith do Al-Bukhari và Muslim ghi lại.

Sunnah Imam đọc Khutbah sau Salah Al-Istisqa và chỉ một Khutbah thôi, bài Khutbah tổng quát, trong đó kêu gọi quần chúng sám hối, quay trở về với Allah ﷻ và cầu xin Allah ﷻ tha thứ mọi tội lỗi, từ bỏ những điều sai phạm và hãy bỏ thí thật nhiều . . . và trong Khutbah cũng nên đọc nhiều Ayat mà Allah ﷻ bảo hãy sám hối và xin tha thứ những tội lỗi, cầu xin Allah ﷻ tha thứ thật nhiều, cầu xin Allah ﷻ ban cho nhiều hồng phúc qua những cơn mưa tốt lành. những câu cầu xin mà Rasulullah ﷺ đã cầu xin như:

((اللَّهُمَّ اغْنِنَا اللَّهُمَّ اغْنِنَا اللَّهُمَّ اغْنِنَا))

“**Cầu xin Allah hãy ban mưa xuống cho chúng tôi.**” Do Al-Bukhari và Muslim ghi lại.

((اللَّهُمَّ اسْقِنَا عَيْثًا مُغِيثًا، مَرِيئًا مَرِيئًا، نَافِعًا غَيْرَ ضَارٍّ، عَاجِلًا غَيْرَ آجِلٍ))

“Lạy Allah, xin hãy ban cho bầy tôi cơn mưa giúp (đất đầm chòi, nầy lộc) đầy phì nhiêu màu mỡ, có lợi cho bầy tôi và không có hại gì, cầu xin hãy ban xuống liền, đừng chậm trễ.” Hadith do Abu Dawood ghi lại và được Sheikh Al-Albany xác thực.

((اللَّهُمَّ اسْقِ عِبَادَكَ، وَبَهَائِمَكَ، وَأَنْشُرْ رَحْمَتَكَ، وَاحْيِ بَلَدَكَ الْمَيِّتَ))

“Lạy Allah, xin hãy ban mưa xuống cho các bầy tôi của Ngài và cho tất cả sinh, động vật của Ngài. Xin hãy ban bỏ lòng nhân từ của Ngài và hãy làm cho đất khô được đầm chòi nầy lộc.” Hadith do Abu Dawood ghi lại và được Sheikh Al-Albany xác thực.

Và còn nhiều câu cầu xin khác nữa mà Rasulullah ﷺ đã cầu xin.

*** Những điều nên làm:**

- Imam nên qui định ngày giờ Salah và thông báo cho mọi người biết, và khuyên mọi người hãy sám hối, cầu xin Allah ﷻ tha thứ mọi tội lỗi, từ bỏ những điều sai phạm và hận thù lẫn nhau, vì những việc làm tội lỗi đó khiến bị Allah ﷻ trừng phạt và không chấp nhận lời cầu xin.

- Tất cả người Muslim nên đi Salah Al-Istisqa, từ già đến trẻ, đàn ông, phụ nữ và trẻ em đều đi Salah. Và tất cả bước đi Salah một cách khúm núm, lễ độ, khiêm tốn và cầu xin với Allah ﷻ.

- Imam nên cầu xin nhiều cầu xin mà Rasulallah ﷺ đã cầu xin và đưa hai tay lên cao. Khi kết thúc cầu xin thì Imam quay mặt về hướng Qiblah và lật ngược áo choàng, khăn đội hoặc nón . . . vì Nabi ﷺ đã làm như thế, và các người tham gia hành lễ cũng làm theo như thế, với hy vọng Allah ﷻ sẽ thay đổi tình huống cho được tốt đẹp hơn.

- **Khi có mưa xuống**, thì Sunnah đứng dậy cầu xin:

((اللَّهُمَّ صَيِّبًا نَافِعًا))

“**Lạy Allah, hãy ban cho thật nhiều mưa có lợi.**” Do Al-Bukhari ghi lại.

- **Khi tạnh mưa**, thì Sunnah đọc cầu xin:

((مُطِرْنَا بِفَضْلِ اللَّهِ وَرَحْمَتِهِ))

“**Allah đã ban mưa xuống cho bầy tôi bằng sự ưu đãi và lòng khoan dung của Ngài.**” Do Al-Bukhari và Muslim ghi lại.

- **Khi thấy mưa nhiều và sợ gây hại**, thì cầu xin:

((اللَّهُمَّ حَوَالَيْنَا وَلَا عَلَيْنَا، اللَّهُمَّ عَلَى الظَّرَابِ وَالْآكَامِ وَبُطُونِ الْأُودِيَةِ وَمَنَابِتِ الشَّجَرِ))

“Lạy Allah, cầu xin hãy cho mưa xuống vườn tược, đồng ruộng, đồi núi và thung lũng, chứ đừng trúc xuống làng mạc.” Do Al-Bukhari và Muslim ghi lại.

والله أعلم. (Allah Am Tường tất cả).

سُجُودُ التَّلَاوَةِ

Sujud Al-Tilawah

(Quy lạy khi xướng đọc Thiên kinh Qur'an)

Khi chúng ta đọc Qur'an, hay nghe đọc Qur'an đến Ayat quy lạy, thì theo Sunnah là cúi người quy lạy dù trong lúc chúng ta đang dâng lễ Salah hay ngoài Salah, như ông Ibnu U'mar رضي الله عنه thuật lại rằng: “*Nabi ﷺ xướng đọc Qur'an, khi Người ﷺ đọc Surah có trong đó quy lạy là Người cúi lạy và chúng tôi cũng cúi lạy theo sau đến nỗi một số người trong chúng tôi không có chỗ để đặt trán của họ xuống.*” Do Muslim ghi lại .

*** Đức hạnh của việc Sujud Al-Tilawah:**

Abu Hurairah رضي الله عنه thuật lại, Rasulullah ﷺ nói:

((إِذَا قَرَأَ ابْنُ آدَمَ السَّجْدَةَ فَسَجَدَ، اعْتَرَزَ الشَّيْطَانُ يَبْكِي، يَقُولُ: يَا وَيْلَهُ! أُمِرَ ابْنُ آدَمَ بِالسُّجُودِ فَسَجَدَ، فَلَهُ الْجَنَّةُ، وَأَمِرْتُ بِالسُّجُودِ فَأَبَيْتُ فَلِيَ النَّارُ))

“Khi con cháu Adam đọc Qur'an đến Ayat quỳ lạy, thì y cúi lạy, lúc đó Shaytaan lánh xa, khóc than và nói: *“Thật khổ thân tôi, Allah ra lệnh cho con cháu Adam quỳ lạy thì y liền cúi lạy do đó y được vào thiên đàng, và Allah đã ra lệnh cho tôi quỳ lạy nhưng tôi lại không tuân theo do đó tôi bị đày vào hỏa ngục”*.” Hadith do Ahmad, Muslim, Ibnu Maajah ghi lại.

*** Cách thức Sujud At Tilawah:**

- Nếu trong lúc dâng lễ Salah, khi đọc Qur'an đến Ayat quỳ lạy thì Takbir (Allohu Akbar) và cúi lạy, rồi Takbir đứng dậy và tiếp tục hành lễ.

- Nếu khi đọc Qur'an ngoài Salah, khi đến Ayat quỳ lạy thì Takbir (Allohu Akbar) và cúi lạy, sau đó ngẩng đầu lên và không Takbir thêm lần nữa. Những người nghe đọc Qur'an, khi đến Ayat quỳ lạy thì Sunnah nên quỳ lạy theo.

*** Zikir trong lúc Sujud Al-Tilawah:**

Bà A'-i-shah رضي الله عنها nói: Thường thì Rasulullah صلى الله عليه وسلم đọc trong lúc quỳ lạy khi đọc Qur'an là:

((سَجَدَ وَجْهِي لِلَّذِي خَلَقَهُ، وَسَمِعَهُ وَبَصَرَهُ، بِحَوْلِهِ وَقُوَّتِهِ، فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ
الْحَاقِقِينَ))

“Bề tôi cúi mặt phủ phục Đấng đã tạo hóa ra nó, và tạo cho nó đôi tai và cặp mắt bằng Uy Quyền và Sức Mạnh của Ngài. Phúc thay Allah Đấng Tạo Hóa Ưu Việt.” Hadith được ghi lại bởi năm người, ngoại trừ Ibnu Maajah, và Al-Tirmizhi xác thực.

*** Những Ayat nên quỳ lạy trong Qur'an:**

Trong Qur'an có tất cả mười lăm (15) chỗ như được ông 'Amr bin 'Asi رضي الله عنه thuật lại rằng: “*Quả thật, Nabi ﷺ có đọc cho ông ta nghe mười lăm chỗ quỳ lạy trong Qur'an, trong đó có ba chỗ quỳ lạy trong các chương ngắn, ở một phần bảy (1/7) cuối của Qur'an, và trong chương Al-Hajj có hai chỗ quỳ lạy.*” Hadith do Abu Dawood, Ibnu Maajah, Al-Hakim, Ad Daruqudni ghi lại và xác thực nó bởi Al Mundhari và An Nawwawi.

Và mười lăm Ayat khi đọc đến nên quỳ lạy, đó là:

Thứ nhất:

﴿إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَيُسَبِّحُونَهُ وَلَهُ يَسْجُدُونَ﴾ ﴿٢٠٦﴾ الأعراف: ٢٠٦

﴿Quả thật, những ai ở gần Thượng Đế của Người (Muhammad) không quá tự hào trong việc thờ phụng Ngài và họ luôn tán dương Ngài và phủ phục (trước Ngài).﴾ Al-A'raaf: 206 (Chương 7).

Thứ hai:

﴿وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَظِلَالُهُم بِالْعُدْوَىٰ وَالْأَصَالِ﴾ ﴿١٥﴾ الرعد: ١٥

﴿Và bất cứ ai trong các tầng trời và trái đất, dù muôn hay không, đều phải phủ phục lạy Allah; và bóng của họ cũng làm thế vào buổi sáng và buổi chiều.﴾ Al-Ra'd: 15 (chương 13).

Thứ ba:

﴿يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِّنْ فَوْقِهِمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ﴾ (النحل : ٥٠)

﴿Họ sợ Thượng Đế của họ, Đấng ở bên trên họ và họ luôn thi hành theo sắc lệnh đã truyền.﴾ Al-Nahl: 50 (chương 16).

Thứ tư:

﴿وَيَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ يَبْكُونَ وَيَزِيدُهُمْ خُشُوعًا﴾ [الإسراء: 109]

﴿Họ liền quỳ úp mặt xuống đất, phủ phục mà khóc và điều đó làm cho họ thêm sùng kính hơn.﴾ Al-Isra: 109 (chương 17).

Thứ năm:

﴿إِذَا تَنَالَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُ الرَّحْمَنِ خَرُّوا سُجَّدًا وَبُكِيًّا﴾ (مريم: ٥٨)

﴿Mỗi lần những Lời mặc khải của Đấng Rất mực Độ lượng được đọc ra cho họ, họ sụp xuống quỳ lạy, khóc ra nước mắt.﴾ Mar-yam: 58 (chương 19).

Thứ sáu:

﴿أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَسْجُدُ لَهُ مَن فِي السَّمَوَاتِ وَمَن فِي الْأَرْضِ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ وَالدَّوَابُّ وَكَثِيرٌ مِّنَ النَّاسِ وَكَثِيرٌ حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ وَمَن يُهِنِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِن مُّكْرِمٍ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ﴾ (الحج : 18)

﴿Há Ngôi (Muhammad) không nhận thấy Allah là Đấng mà bất cứ ai trong các tầng trời và bất cứ ai dưới đất cả mặt trời, mặt trăng, tất cả ngôi sao, tất cả núi non, tất cả cây cối, tất cả thú vật và đa số nhân loại đều phải phủ

phục quỳ lạy Ngài hay sao? Nhưng cũng có đa số người đáng bị Ngài trừng phạt. Và ai mà bị Allah hạ nhục thì sẽ không ai làm cho vinh danh lại nổi. Quả thật, Allah làm bất cứ điều gì Ngài muốn. ﴿Al-Haj: 18 (chương 22).

Thứ bảy:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا ارْكَعُوا وَاسْجُدُوا وَاعْبُدُوا رَبَّكُمْ وَافْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ ﴿سورة الحج: ٧٧﴾

﴿Hỡi những ai có đức tin! Hãy cúi đầu và Sujud và thờ phượng Thượng Đế của các ngươi và hãy làm điều lành để may ra các ngươi được thành đạt.﴾ Al-Haj: 77 (chương 22).

Thứ tám:

﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ اسْجُدُوا لِلرَّحْمَنِ قَالُوا وَمَا الرَّحْمَنُ أَنَسْجُدُ لِمَا تَأْمُرُنَا وَزَادَهُمْ نُفُورًا﴾ ﴿الفرقان: 60﴾

﴿Và khi có lời bảo chúng: “Hãy phủ phục Đấng Al-Rahman (Đấng Rất Mực Nhân Từ)!” Chúng đáp: “Nhưng Đấng Al-Rahman là ai? Bọn ta sẽ phải quỳ lạy Đấng mà Ngươi (Muhammad) truyền lệnh cho bọn ta đầu?” Và điều đó càng làm cho chúng thêm thù nghịch.﴾ Al-Furqaan: 60 (chương 25).

Thứ chín:

﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ﴾ ﴿النمل: 26﴾

﴿Allah mà không có Thượng Đế đích thực nào ngoài Ngài, Chủ Nhân của chiến ngai vương vĩ đại.﴾ Al-Naml: 26 (chương 27).

Thứ mười:

﴿إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا الَّذِينَ إِذَا ذُكِرُوا بِهَا حَرُّوا سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ﴾ ﴿١٥﴾ السجدة: ١٥

﴿Người tin tưởng vào các dấu hiệu của TA (Allah) chính là những người khi được nhắc cho chúng các dấu hiệu của TA là chúng liền quỳ lạy mà tán dương tạ ơn Thượng Đế chúng và chúng không hề có lòng tự cao.﴾ Al-Sajadah: 15 (chương 32).

Thứ mười một:

﴿وَوَظَنَّ دَاوُدُ أَنَّمَا فَتَنَّاهُ فَاسْتَغْفَرَ رَبَّهُ، وَخَرَّ رَاكِعًا وَأَنَابَ﴾ ﴿٢٤﴾ ص: 24

﴿Và Dawood sực nghĩ có lẽ TA đã thử thách Y, cho nên Y đã cầu xin Thượng Đế Y tha thứ và sụp xuống cúi lạy và quay về (sám hối với Allah).﴾ Saad: 24 (chương 38).

Thứ mười hai:

﴿فَإِنِ اسْتَكْبَرُوا فَالَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ يُسَبِّحُونَ لَهُ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُمْ لَا يَسْمُونَ﴾ ﴿٣٨﴾ فصلت: ٤١

﴿Nhưng nếu chúng ngạo mạn thì những Thiên Thần ở nơi Thượng Đế của Người luôn tán dương Ngài cả ngày lẫn đêm và không bao giờ biết mỏi mệt.﴾ Fussilat: 38 (chương 41).

Thứ mười ba:

﴿فَأَسْجُدُوا لِلَّهِ وَاعْبُدُوا﴾ ﴿٦٢﴾ النجم: ٦٢

«**Thôi hãy quì mọp xuống quỳ lại Allah và thờ phượng Ngài.**» Al-Najm: 62 (chương 53).

Thứ mười bốn:

﴿وَإِذَا قُرِئَ عَلَيْهِمُ الْقُرْآنُ لَا يَسْجُدُونَ﴾ ﴿٢١﴾ الانشقاق: 21

«**Và khi nghe xướng đọc Qur'an, họ không chịu phủ phục quỳ lạy.**» Al-Inshiqaaq: 21 (chương 84).

Thứ mười lăm:

﴿كَلَّا لَا تُطِعْهُ وَأَسْجُدْ وَاقْتَرِبْ﴾ ﴿١٩﴾ العلق: ١٩

«**Nhưng không, chớ nghe theo y, mà hãy phủ phục quỳ lạy và đến gần (Allah).**» Al-A'laq: 19 (chương 96).

والله أعلم. (Allah Am Tường tất cả).

سُجُودُ الشُّكْرِ

Quy Lạy Tạ Ơn Allah ﴿عَلَى﴾

Quan điểm của một số đông U'lama (học giả Islam) cho rằng: Người Muslim nên quỳ lạy tạ ơn Allah đối với các

trường hợp được Allah ﷻ ban cho điều diễm phúc, tốt lành làm cho y vui thích, hài lòng về điều đó, hoặc được Allah cho y thoát khỏi điều bất lành như được ông Abu Bakrah ﷺ thuật lại rằng: *“Quả thật, Nabi ﷺ thường khi đến với Người điều tốt lành làm Người vui thích, thì Người liền cúi quỳ tạ ơn Allah.”* Hadith do Ahmad ghi lại.

Ông Anas ﷺ thuật lại rằng: *“Quả thật, Nabi ﷺ khi nhận được một tin hay điều gì làm Người vui thích, thì Người cúi xuống phủ phục tạ ơn Allah.”* Hadith do Ibnu Maajah ghi lại.

Và ông Ka'bu bin Malik ﷺ đã phủ phục quỳ lạy lúc ông được biết tin mừng Allah ﷻ đã chấp nhận sự ăn năn, hối hận của ông. Hadith do Al-Bukhary và Muslim ghi lại.

Quả thật, ông Abu Bakr ﷺ đã phủ phục lúc ông nhận được tin giết chết Musaylamah vua nói dối. Hadith do Al-Baiahqy ghi lại.

Và việc phủ phục tạ ơn này không bắt buộc phải có Wudu. Nó được thực hiện lúc chúng ta vừa nhận được điều tốt lành, tin vui hay vừa thoát khỏi vạ tai nạn, điều bất lành . . . thì chúng ta liền cúi đầu xuống phủ phục tạ ơn Allah ﷻ.

(Allah Am Tường tất cả). والله أعلم.

صَلَاةُ الْإِسْتِخَارَةِ

Salah Al-Istikharah

Salah Al-Istikharah là một lễ Salah cầu xin Allah ﷻ hướng dẫn cho lựa chọn được điều tốt đẹp khi lòng lưỡng lự.

Salah Al-Istikharah là Sunnah đối với những ai có ý định làm một điều gì đó được phép làm, không phải là Haram, nhưng cũng không phải là điều bắt buộc, như việc cưới vợ, kinh doanh hay đi du lịch . . . mà việc làm đó đã làm cho y do dự không biết nó mang lại điều tốt hay xấu. Do đó y nên dâng lễ nguyện Salah hai Rak-at Sunnah, (không phải là Salah bắt buộc), sau đó đọc Du-a' mà Rasulallah ﷺ đã dạy, để cầu xin Allah ﷻ hướng dẫn cho lựa chọn được điều đúng đắn, tốt đẹp trong việc mà y đang bị phân tâm, do dự không biết có nên làm hay không, như được ông Jabir bin 'Abdillah ﷺ thuật lại, Rasulallah ﷺ dạy chúng tôi Salah Al-Istikharah trong tất cả công việc giống như Người dạy chúng tôi một chương trong Qur'an vậy, Rasulallah ﷺ nói:

((إِذَا هُمْ أَحَدُكُمْ بِالْأَمْرِ فَلْيُرْكَعْ رُكْعَتَيْنِ مِنْ غَيْرِ الْفَرِيضَةِ، ثُمَّ لِيَقُلْ:))

“Khi các bạn gặp phải vấn đề quan trọng (bị lưỡng lự) thì hãy dâng lễ Salah hai Rak-at ngoài những Salah bắt buộc, sau đó đọc lời thỉnh cầu:

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَخِيرُكَ بِعِلْمِكَ، وَأَسْتَقْدِرُكَ بِقُدْرَتِكَ، وَأَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ الْعَظِيمِ، فَإِنَّكَ تَقْدِرُ وَلَا أَقْدِرُ، وَتَعْلَمُ وَلَا أَعْلَمُ، وَأَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ، اللَّهُمَّ إِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ هَذَا الْأَمْرَ (nói lên sự việc cần thiết của mình) خَيْرٌ لِي فِي دِينِي وَمَعَاشِي وَعَاقِبَةِ أَمْرِي عَاجِلِهِ وَأَجَلِهِ فَاقْدُرْهُ لِي وَيَسِّرْهُ لِي، ثُمَّ بَارِكْ لِي فِيهِ،

وَإِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ هَذَا الْأَمْرَ شَرٌّ لِي فِي دِينِي وَمَعَاشِي وَعَاقِبَةِ أَمْرِي عَاجِلِهِ
وَآجِلِهِ فَاصْرِفْهُ عَنِّي، وَاصْرِفْ عَنهُ، وَأَفْذِرْ لِي الْخَيْرَ حَيْثُ كَانَ، ثُمَّ أَرْضِنِي بِهِ))

“Lạy Allah, bẻ tôi cầu xin điều tốt, điều có lợi trong sự hiểu biết của Ngài, cầu xin Ngài ban cho bẻ tôi năng lực vì Ngài là Đấng có sức mạnh vô biên, cầu xin sự ưu đãi vĩ đại ở nơi Ngài, quả thật, Ngài có sức mạnh còn bẻ tôi thì không, Ngài am tường tất cả mọi việc huyền bí còn bẻ tôi thì không. Lạy Allah, nếu như vấn đề này (nói lên sự việc cần thiết của mình) tốt cho tôn giáo, cho cuộc sống và kết quả cuối cùng của bẻ tôi thì hãy ban cho bẻ tôi có năng lực và sự dễ dàng khi thực hiện nó, sau đó hãy ban phúc lành trong việc làm này của bẻ tôi. Bằng ngược lại, nếu như vấn đề này không tốt cho tôn giáo, cho cuộc sống và kết quả cuối cùng của bẻ tôi thì hãy làm cho nó tránh xa bẻ tôi và hãy mang bẻ tôi tránh xa nó, và hãy đặt định mệnh cho bẻ tôi với những gì tốt đẹp hơn, sau đó hãy làm cho bẻ tôi hài lòng về những gì mà Ngài đã đặt định mệnh cho bẻ tôi.” Hadith do Al Bukhory ghi lại.

Những ai đã cầu xin Allah ﷻ như thế thì không bao giờ hối hận với việc đã làm, kể tiếp nên tham khảo ý kiến những người Muslim đức hạnh, có kinh nghiệm, sau đó phải có gắng thực hiện việc đã định và phó thác nó với Allah ﷻ, Ngài phán:

﴿وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ﴾ (آل عمران: ١٥٩)

﴿Và hãy tham khảo ý kiến họ trong công việc (chung), đến một khi Người có quyết định rồi thì hãy phó thác cho Allah

bởi vì Allah luôn thương yêu những ai phó thác công việc vì Ngài. ﴿Ali I' mraan: 159 (chương 3).

Ông Imam Al-Nawwawi nói: “*Tốt nhất nên làm theo những gì cảm thấy thích thú, hài lòng sau khi đã dâng lễ Salah Al-Istikharah cầu xin Allah ﷻ hướng dẫn cho lựa chọn được điều tốt đẹp, và không nên làm dựa theo sự thích yêu của chính bản thân mình trước khi dâng lễ Salah Al-Istikharah.*”

(Allah Am Tường tất cả). والله أعلم.

صَلَاةُ الْحَاجَةِ

Salah Al-Haajah

(Dâng lễ nguyện Salah khi có sự nhu cầu cần thiết)

Khi một người Muslim có sự nhu cầu cần thiết, muốn làm một việc gì đó, thì theo Sunnah y dâng lễ nguyện Salah hai Rak-at, cầu xin Allah ﷻ ban cho sự dễ dàng, thành công tốt đẹp trong công việc của y, bởi vì chỉ có Allah ﷻ duy nhất là Đấng ban cho sự thành công hay thất bại, như được ông Abu Al-Darda' ؓ thuật lại, Nabi ﷺ nói:

((مَنْ تَوَضَّأَ فَأَسْبَغَ الوُضُوءَ، ثُمَّ صَلَّى رَكَعَتَيْنِ يُتِمُّهُمَا أَعْطَاهُ اللهُ مَا سَأَلَ مُعْجَلًا أَوْ

مُؤَخَّرًا))

“Những ai đã thực hiện Wudu một cách hoàn hảo, rồi sau đó y dâng lễ nguyện hai Rak-at thỉnh cầu Allah ﷻ một cách chân thành trong hai Rak-at đó, chắc chắn sớm hay muộn y sẽ được Allah ﷻ ban cho những gì mà y đã cầu xin.”
Hadith do Ahmad ghi lại.

(Allah Am Tường tất cả). والله أعلم.

صَلَاةُ التَّوْبَةِ

Salah Sám Hối

Là người Mu'min, khi biết mình phạm phải một tội lỗi thì hãy nhanh chóng quay trở lại sám hối, cầu xin Allah ﷻ tha thứ những tội lỗi mà mình đã làm, bởi vì Allah ﷻ rất yêu thương những người năng sám hối. Chúng ta không nên mất hy vọng về Đức Khoan Dung của Allah ﷻ, Ngài phán:

﴿قُلْ يَٰعِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ﴾ ﴿الزمر: ٥٣﴾

﴿**Hãy bảo họ (hỡi Muhammad): “Hỡi bầy tôi của TA! Ai đã làm cho bản thân mình phạm phải tội lỗi thì chớ tuyệt vọng về đức khoan dung của Allah. Chắc chắn, Allah sẽ tha thứ mọi tội lỗi bởi Ngài là Đấng Hằng Tha Thứ, Rất Mực Nhân Từ.”**﴾ Al-Zumar: 53 (chương 39).

Ông Abu Bakr ﷺ nói: Ta có nghe Rasulullah ﷺ nói:

((مَا مِنْ رَجُلٍ يُذْنِبُ ذَنْبًا ثُمَّ يَقُومُ فَيَتَطَهَّرُ، ثُمَّ يَصَلِّي رَكَعَتَيْنِ ثُمَّ يَسْتَغْفِرُ اللَّهَ إِلَّا غَفَرَ اللَّهُ لَهُ))

“Không một bề tôi nào phạm phải tội lỗi, sau đó y đứng dậy đi lấy nước Wudu cho thật tốt, kế tiếp y dâng lễ Salah hai Rak-at, rồi cầu xin Allah tha thứ ngoại trừ y được Allah dung thứ cho.” Sau đó Người đọc:

﴿وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ إِلَّا اللَّهُ وَلَمْ يُصِرُّوا عَلَىٰ مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٣٥﴾﴾ آل عمران: ١٣٥

﴿Và đối với những ai khi phạm phải tội lỗi hoặc làm bất công với bản thân thì họ liền nhớ đến Allah và cầu xin Ngài tha thứ tội lỗi đã phạm, và ai sẽ dung thứ tội lỗi (chấp nhận sự sám hối) nếu không phải là Allah và họ sẽ không bao giờ tái phạm những tội lỗi đã phạm.﴾ Ali I'mraan: 135 (chương 3). Hadith do Abu Dawood và Al-Tirmizhi ghi lại và nói rằng đây là Hadith Hasan (tốt).

(والله أعلم. (Allah Am Tường tất cả).

الدُّكْرُ وَالصَّلَاةُ بَعْدَ الْفَرَاغِ مِنَ الْوُضُوءِ

Lời Tụng Niệm & Hành Lễ Sau Khi Lấy Wudu

Ông U'mar bin Al-Khattaab ﷺ thuật lại, Nabi ﷺ nói:

((مَا مِنْ أَحَدٍ يَتَوَضَّأُ فَيَسْبِغُ الوُضُوءَ ثُمَّ يَقُولُ:))

“Không một bẻ tôi lấy nước Wudu cho thật tốt, sau đó y nói:

((أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ))

“Tôi xin chứng nhận rằng không có Thượng Đế nào xứng đáng được thờ phụng mà chỉ có Allah duy nhất, không có cộng tác với Ngài, và tôi chứng nhận rằng Muhammad là bẻ tôi và cũng là vị Thiên Sứ của Ngài.”

((إِلَّا فَتِحَتْ لَهُ أَبْوَابُ الْجَنَّةِ الَّتِي لَا تَدْخُلُ مِنْهَا شَاءٌ))

“Y được Allah mở cho tám cánh cửa của thiên đàng, y đi vào bất cứ cửa nào mà y muốn.” Hadith do Muslim ghi lại

Và cũng Hadith do U'mar bin Al-Khattaab ﷺ, được Al-Tirmizhi ghi lại có thêm câu xin như sau:

((اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنَ التَّوَّابِينَ، وَاجْعَلْنِي مِنَ الْمُتَطَهِّرِينَ))

“Lạy Allah, xin hãy biến bẻ tôi thành một trong những người thành tâm sám hối và hãy biến bẻ tôi nằm trong những người sạch sẽ.” (xem trong Saheeh Al-Tirmizhi quyển 1 trang 18)

Và sau khi lấy Wudu xong theo Sunnah nên hành lễ hai Rak-at, vào bất cứ lúc nào, ban ngày hay ban đêm, vì Hadith như do ông U'qbah bin 'Amir ﷺ thuật lại, Nabi ﷺ nói:

((مَا مِنْ أَحَدٍ يَتَوَضَّأُ فَيُحْسِنُ الوُضُوءَ، وَيُصَلِّيَ رَكَعَتَيْنِ يُقْبِلُ بِقَلْبِهِ وَوَجْهِهِ عَلَيْهِمَا، إِلَّا وَجَبَتْ لَهُ الْجَنَّةُ))

“Không một bề tôi nào lấy nước Wudu cho thật tốt, và y dâng lễ Salah hai Rak-at bằng cả tâm trí và sắc diện của y, ngoại trừ chắc chắn y được vào thiên đàng.” Hadith do Muslim ghi lại.

Và Hadith U'thman ﷺ thuật lại, Nabi ﷺ nói:

((مَنْ تَوَضَّأَ نَحْوَ وُضُوئِي هَذَا، ثُمَّ صَلَّى رَكَعَتَيْنِ لَا يُحَدِّثُ فِيهِمَا نَفْسَهُ، غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ))

“Những ai lấy nước Wudu giống như Wudu của Ta, sau đó y dâng lễ Salah hai Rak-at mà không lơ là trong hai Rak-at đó, thì y đã được Allah ﷻ tha thứ những tội lỗi (nhỏ) của y đã làm qua.” Hadith do Al-Bukhari ghi lại.

Là người Mu'min, chúng ta lúc nào cũng luôn giữ Wudu trên người, một khi đã bị hư Wudu thì chúng ta nên đi lấy Wudu lại và hành lễ hai Rak-at sau khi lấy Wudu xong, vì đây là việc làm đơn giản, dễ làm và ai cũng có thể làm được, không tốn nhiều công sức, thời gian và cũng không tốn hao về tiền bạc, nhưng mà ích lợi và phước đức của nó rất lớn, như trong Hadith do Al-Bukhari và Muslim ghi lại, Abu Hurairah thuật lại rằng với ý nghĩa như sau: Quả thật Nabi ﷺ nói với Bilal ﷺ “Hỡi Bilal! Ngươi hãy nói cho Ta biết với việc làm gì hy vọng được nhiều phước đức từ Allah ﷻ nhiều nhất mà ngươi đã làm, bởi vì Ta có nghe tiếng dèp của ngươi đi trước mặt Ta trong Thiên Đàng?” Bilal đáp: “Không có việc làm nào mà tôi đã làm với hy vọng được nhiều phước đức hơn

là mỗi khi tôi lấy nước Wudu vào bất cứ giờ nào, ban đêm hay ban ngày tôi đều hành lễ sau Wudu đó.”

(Allah Am Tường tất cả). والله أعلم.

صَلَاةُ تَحِيَّةِ الْمَسْجِدِ

Salah Chào Masjid

Khi chúng ta bước vào Masjid thì theo Sunnah chúng ta nên hành lễ hai Rak-at trước khi chúng ta ngồi, bởi có Hadith do ông Abu Qatadah Al-Salami رضي الله عنه thuật lại, Rasulullah صلى الله عليه وسلم nói:

((إِذَا دَخَلَ أَحَدُكُمْ الْمَسْجِدَ، فَلْيَرْكَعْ رَكَعَتَيْنِ قَبْلَ أَنْ يَجْلِسَ))

“Khi một ai trong các người bước vào Masjid thì hãy hành lễ Salah hai Rak-at trước khi y ngồi.” Hadith do Al-Bukhari và Muslim ghi lại.

(Allah Am Tường tất cả). والله أعلم.

صَلَاةُ الْجَنَازَةِ

Salah Cho Người Chết

Ông Abu Hurairah ﷺ thuật lại, Rasulullah ﷺ nói:

((مَنْ شَهِدَ الْجَنَازَةَ حَتَّى يُصَلِّيَ عَلَيْهَا، فَلَهُ قِيرَاطٌ، وَمَنْ شَهِدَهَا حَتَّى تُدْفَنَ، فَلَهُ قِيرَاطَانِ))

“Những ai đến chứng kiến tang lễ cho đến khi hành lễ xong cho người chết thì y được thưởng phước bằng một Qirat, và Những ai đến chứng kiến cho đến khi người ta chôn cất người chết xong thì y được thưởng phước bằng hai Qirat.”
Có người hỏi: Hai Qirat là gì ? Rasulullah ﷺ đáp:

((مِثْلُ الْحَبَلَيْنِ الْعَظِيمَيْنِ))

“Giống như hai quả núi khổng lồ.” Hadith do Al-Bukhari và Muslim ghi lại.

Salah cho người chết được bắt đầu sau khi đã tắm, liệm cho người chết xong.

Việc Tắm, Liệm, Salah và chôn cất người chết là Fardu Kifayah tức nếu trong một tập thể, một cộng đồng có một vài người đứng ra thực hiện việc tắm, liệm, Salah và chôn cất người chết thì tất cả những người còn lại không mang tội còn những người thực hiện sẽ được ân phước, còn nếu như trong một tập thể, một cộng đồng không có một ai đứng ra thực hiện việc tắm, liệm, Salah và mai táng người chết thì tất cả những người trong tập thể đó đều mang tội, bởi Nabi ﷺ nói:

((إِذَا صَلَّيْتُمْ عَلَى الْمَيِّتِ فَأَخْلِصُوا لَهُ الدُّعَاءَ))

“**Một khi các người hành lễ cho người chết thì các người hãy thật tâm cầu xin cho họ.**” Hadith Do Abu Dawood ghi lại.

*** Cách thức hành lễ cho người chết:**

Imam (người hướng dẫn Salah) đứng gần phía đầu người chết là đàn ông và đứng ngay giữa thân người chết là phụ nữ, những người hành lễ theo sau thì đứng sau lưng Imam, xếp thành ba hàng hoặc nhiều hơn. Vì Hadith Anas رضي الله عنه, quả thật ông ta làm Imam dẫn lễ Salah cho người quá cố là đàn ông thì ông ta đứng ở gần đầu, và khi là phụ nữ thì ông ta đứng ở ngay giữa thân. Có người hỏi ông ta: Có phải Rasulullah صلى الله عليه وسلم thường đứng Salah cho người chết như ông đã đứng cho cả nam và nữ không? Ông Anas رضي الله عنه đáp: “*Vâng, đúng như thế.*” Hadith do Ahmad, Abu Dawood, Ibnu Maajah và Al-Tirmizhi và ông cho là Hadith tốt, và được Al-Albany xác thực.

✚ Hành lễ cho người chết gồm có bốn Takbir (tức bốn lần nói Allahu Akbar:

- Sau Takbir thứ nhất: Đọc

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

(A u' zu bil la hi mi nash shay to nir ro j.i.m)

Xong, thì đọc bài Al-Fatihah,

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ① أَحْمَدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ② الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ③
مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ ④ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ⑤ هِدْنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ⑥
صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ⑦﴾

(Bis mil la hir rỏh ma nir ro h.i.m * Al hỏm đư lil la hi rỏp
bil a' la m.i.n * Ar rỏh ma nir ro h.i.m * Ma li ki dỏu mít
đ.i.n * I da ka nỏ' bu đư va i da ka nas ta i'.n * Íh đỉ nos si ro
tol mus ta q.i.m * Si ro tol la zi na anh ỏ'm ta a' lỏy him ghoi
ril mự đư bi a' lỏy him qua lỏc đ.ó.l i.i.n)⁽¹⁾

(1) Ý nghĩa:

Cầu xin Allah che chở bẻ tôi tránh khỏi sự quỏy nhiều của Shayton đỏng
bị nguyền rỏa.

Nhỏn danh Allah Đỏng rỏt mực độ lỏng, Đỏng rỏt mực khoan dung.

Mỏy lỏi ca ngỏy, tán dương đều kính dỏng Allah Đỏng chỏa tẻ của toỏn vủ
trụ.

Đỏng rỏt mực độ lỏng, Đỏng rỏt mực khoan dung.

(Allah là) Đức Vua của ngày phán xử.

Duy chỉ Ngỏi chúng tỏi tỏn thờ và cừng duy chỉ Ngỏi chúng tỏi cầu xin sự
giúp đờ.

Cầu xin Ngỏi hỏy hỏng đỏn bẻ tỏi đứn vớ con đường chỏnh đỏo.

Con đường của những ngườ đỏ đức Ngỏi ban ỏn sủng (con đường Islam)
chứ khỏng phải con đường của những kẻ làm Ngỏi phỏn nộ (ngườ Do
Thỏi giỏo) cừng khỏng phải con đường của những kẻ làm đường lỏc lỏi
(ngườ Thiên Chỏa giỏo).

** **Chú ý:** những chữ như “*j.i.m, h.i.m, m.i.n, đ.i.n, i.n, q.i.m, đ.ó.l, l.i.n*” phải đọc kéo dài còn chữ “*him*” thì đọc dùng dút khoác và những chữ “*a', i'.n, ná*” thì đọc nhấn giọng.

- **Sau Takbir thứ nhì:** Đọc Salawat cho Nabi Muhammad ﷺ như sau:

((اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ. اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ))

(Ol lo hum ma sol li a' la Mu ham mad wa a' la a li Mu ham mad, ka ma sol lay ta a' la ib ro h.i.m wa a' la a li ib ro h.i.m, in na ka ha mi dum ma j.i.d

Ol lo hum ma ba rik a' la Mu ham mad wa a' la a li Mu ham mad, ka ma ba rak ta a' la ib ro h.i.m wa a' la a li ib ro h.i.m, in na ka ha mi dum ma j.i.d)⁽²⁾

- **Sau Takbir thứ ba:** Đọc bài Du-a' cho người chết như sau:

((اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِحَيِّنَا، وَمَيِّتِنَا، وَشَاهِدِنَا، وَعَائِبِنَا، وَصَغِيرِنَا، وَكَبِيرِنَا، وَذَكَرِنَا، وَأُنْثَانَا. اللَّهُمَّ مَنْ أَحْيَيْتَهُ مِنَّا فَأَحْيِهِ عَلَى الْإِسْلَامِ، وَمَنْ تَوَفَّيْتَهُ مِنَّا فَتَوَفَّهُ عَلَى الْإِيمَانِ. اللَّهُمَّ لَا تَحْرِمْنَا أَجْرَهُ، وَلَا تُضِلَّنَا بَعْدَهُ))

⁽²⁾ Ý nghĩa: {Lạy Allah, cầu xin hãy ban sự bình an và phúc lành cho Nabi Muhammad và dòng tộc của Người giống như Ngài đã ban cho Nabi Ibrahim và dòng tộc của Người. Quả thực, Ngài là Đấng Tối Cao và Rộng Lượng.}

(Ol lo hum magh fir li hay yi na, wa may yi ti na, wa shaa hi di na, wa gho i bi na, wa so ghi ri na, wa ka bi ri na, wa un tha na. Ol lo hum ma manh ah yay ta hu min na fa ah yi hi a' lal is lam, wa manh ta waf fay ta hu min na fa ta waf fa hu a' lal i man. Ol lo hum ma la tah rim na aj ra hu, wa la tu dhil la na ba' da hu)⁽³⁾

* Nếu người chết là phụ nữ thì ta đọc từ chữ (hu- هُ) hoặc từ (hi- هِ) trong Du-a' thành chữ (ha- هَا). Thí dụ như:

(اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهَا، وَارْحَمْهَا، وَعَافِهَا وَاعْفُ عَنْهَا ...)

* **Nếu là trẻ em (chưa đến tuổi dậy thì)**, thì Du-a' như sau:

((اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ سَلَفًا لِوَالِدَيْهِ، وَفَرَطًا وَأَجْرًا))

(Ol lo hum maj a' l hu sa la fan li waa li dai hi, wa fa ra ton wa aj ro)⁽⁴⁾

⁽³⁾ Ý nghĩa: {Lạy Allah, hãy dung thứ cho người đang sống, người đã qua đời, người có mặt, người vắng mặt, trẻ em, người già, đàn ông lẫn phụ nữ trong bầy tôi. Lạy Allah, ai là người được Ngài ban cho sự sống thì hãy ban cho y được sống trên Islam, còn ai là người bị Ngài lấy đi linh hồn thì hãy ban cho y được nhắm mắt trên đức tin. Cầu xin Ngài đừng cấm ân phước của họ để lại cho bầy tôi (hoặc bầy tôi làm cho họ) và xin đừng bỏ mặc bầy tôi lầm lạc sau họ.}

⁽⁴⁾ Ý nghĩa: {Lạy Allah, hãy biến nó thành người đi trước cha mẹ của nó, và biến nó thành phần thưởng gởi đi trước cho cha mẹ của nó.}

((اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ دُخْرًا لِرِوَالِدَيْهِ، وَفَرَطًا وَأَجْرًا وَشَفِيعًا مُجَابًا. اللَّهُمَّ ثَقِّلْ بِهِ مَوَازِينَهُمَا، وَأَعْظِمْ بِهِ أَجُورَهُمَا، وَأَلْحِقْهُ بِصَالِحِ سَلَفِ الْمُؤْمِنِينَ، وَاجْعَلْهُ فِي كِفَالَةِ إِبْرَاهِيمَ، وَفِيهِ بِرَحْمَتِكَ عَذَابَ الْجَحِيمِ))

(Ol lo hum maj a'l hu zukh ran li wa li day hi, wa fa ta ran wa al ran wa sha fi a'n mu jaa ba. Ol lo hum ma thiq qil bi hi ma wa zi hu ma, wa a' zim bi hi u ju ra hu ma, wa al hiq hu bi saa li hi sa la fil mu mi nin, waj a'l hu fi ka faa la ti ib ra him, wa qi hi bi rah ma ti ka a' zaa bal ja him.)⁽⁵⁾

- Sau Takbir thứ tư, đứng yên một chút, nếu có đọc Du-a' thêm trước khi cho salam thì cũng không sao, điển hình như:

((اللَّهُمَّ لَا تَحْرِمْنَا أَجْرَهُ، وَلَا تَقْتِتْنَا بَعْدَهُ، وَاعْفِرْ لَنَا وَلَهُ))

(Ol lo hum ma la tah rim na aj ro hu, wa la taf tin na ba' da hu, wagh fir la na wa la hu)⁽⁶⁾

Hoặc Du-a':

⁽⁵⁾ Ý nghĩa: {Thưa Allah! Hãy biến nó thành phần thưởng cho cha mẹ nó, hãy chấp nhận sự biện hộ của nó (cho cha mẹ nó). Thưa Allah! Vì nó hãy làm cho bàn cân của cha mẹ nó được nặng thêm, vì nó hãy nhân lên thêm phần thưởng của hai người họ, hãy gán cho nó là người đức hạnh trong nhóm người có đức tin, hãy ban cho nó nằm trong sự bảo lãnh của (Nabi) Ibrahim, và với lòng thương xót của Ngài hãy bảo vệ nó ra khỏi hành phạt của địa ngục.}

⁽⁶⁾ Ý nghĩa: {Lạy Allah, xin Ngài đừng ngăn cấm chúng tôi hưởng phước (từ việc Salah và chứng kiến tang lễ) ông ta, và đừng thử thách chúng tôi sau ông ta, và xin Ngài hãy dung thứ cho chúng tôi và dung thứ cho ông ta.} Do Malik ghi lại trong Al Muwatta'.

((رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ))

(Rab ba na a ti na fid dun ya ha sa nah, wa fil a khi ro ti ha sa nah, wa qi na a' zaa bal naar)⁽⁷⁾

- Sau đó salam:

((السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ))

(As sa la mu a' lay kum wa rah ma tul loh)

Theo sunnah chỉ cầu cho Salam bên phải là đủ, nhưng nếu cho Salam thêm bên trái thì cũng không sao, bởi có Hadith do Abu Hurairah ﷺ thuật lại rằng: “*Quả thật, Rasulallah ﷺ hành lễ Salah cho người chết thì Người nói Takbir bốn lần và cho Salam chỉ một Salam.*” Hadith do Al-Daruqudni, Al-Hakim và Al-Baihaqi ghi lại, và được Al-Albany cho là Hadith tốt.

Và Hadith do Ibnu Mas-u'd ﷺ thuật lại rằng: “*Ba điều mà Rasulallah ﷺ thường làm nó, nhưng mọi người lại bỏ nó, một trong những ba điều đó là: Salam trong Salah cho người chết như Salam trong Salah.*” Hadith do Al-Baihaqi ghi lại, và được Al-Albany cho là Hadith tốt.

Theo Sunnah đưa hai bàn tay lên ngang hai vai hoặc hai trái tai trong mỗi lần Takbir, như được ghi trong Hadith do ông Ibnu U'mar ﷺ thuật lại rằng: “*Rasulallah ﷺ thường đưa*

⁽⁷⁾ Ý nghĩa: {Lạy Thượng Đế bày tôi, xin Ngài ban cho bày tôi phần tốt ở đời này và phần tốt ở đời sau và cứu vớt bày tôi khỏi hình phạt của hỏa ngục} Hadith do Abu Dawood và Al Nasa-y ghi lại, được Sheikh Al-Albany xác thực.

hai bàn tay của Người lên ngang vai hoặc ngang trái tai trong mỗi lần Takbir.” Hadith do Al-Baihaqi ghi lại.

Nếu ai đến trễ thì y vào Salah Takbir theo Imam, sau khi Imam cho Salam thì y tiếp tục hành lễ bù và chào Salam sau đó.

Còn nếu ai đến trễ, không kịp hành lễ cùng Imam thì y có thể hành lễ một mình nếu xác chết vẫn còn ở đó, hoặc nếu xác chết đã được chôn thì y có thể hành lễ tại nơi mộ. Vì có câu chuyện một bà quét dọn Masjid qua đời vào ban đêm, các vị Sahabah đã chôn bà ta vào ngay đêm đó mà không báo cho Nabi ﷺ hay, khi Nabi ﷺ không thấy bà ta và hỏi thăm về bà ta thì biết bà ta đã qua đời, Nabi ﷺ đi đến mộ bà ta mà hành lễ.

* Trường hợp sảy thai, nếu em bé nằm trong bụng mẹ chưa tới bốn tháng tuổi thì không cần phải tắm, liệm hay hành lễ Salah gì cả mà chỉ cần đem đi chôn là được, còn nếu sảy thai từ tháng thứ tư trở lên thì phải tắm, liệm, hành lễ Salah và chôn cất bé trong nghĩa địa cộng đồng Muslim, cha mẹ phải đặt tên cho bé và nếu có khả năng thì nên làm A'qiqah cho bé, bởi nó đã thành một con người hoàn chỉ kể từ tháng thứ tư trở đi giống như được nêu trong Hadith Saheeh.

* Các thời điểm không được phép Salah và mai táng người chết, ngoại trừ trường hợp bắt buộc, như được nhắc trong Hadith: *“Ba thời điểm mà Nabi ﷺ cấm chúng ta dâng lễ Salah và chôn người chết trong ba thời điểm đó: Lúc mặt trời vừa ló dạng cho đến khi mặt trời mọc lên cao; lúc mặt trời đứng bóng đến khi mặt trời nghiêng về hướng mặt trời lặn và lúc mặt trời hạ thấp xuống chuẩn bị lặn, cho đến khi mặt trời lặn.”* Hadith do Muslim ghi lại.

والله أعلم. (Allah Am Tường tất cả).

Cầu xin bình an và phúc lành cho Nabi Muhammad, cho gia quyến cùng tất cả bằng hữu của Người.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- 1- Thiên kinh Qur'an bản dịch ý nghĩa và nội dung do Hassan Abdul Karim chuyên ngữ.

- 2- Hai bộ Saheeh Al-Bukhari và Muslim.
- 3- Quyển Muwatta' của Imam Malik.
- 4- Tawdihu Al-Ahkam min Bulugh Al-Maram của Al-Bassam.
- 5- Al-Mughni của Ibnu Qudamah.
- 6- Zaad Al-Ma-a'd của Ibnu Qaiyim Al-Jawzi.
- 7- Fiqh Al-Sunnah của Al-Saiyidu Sabiq.
- 8- Al-Sharh Al-Mumte' của Ibnu U'thaimen.
- 9- Al-Fiqh Al-Muyassar của Nukhbatu min Al U'lama.
- 10- Husnun Muslim do Abu Hisaan Ibnu Ysa dịch thuật.

Mục Lục

Chủ đề	Trang
Lời mở đầu	3
Salah Al-Tatawwu'	6

Al-Sunan Al-Rawatib	9
Al-Sunan ghairu Al Muakkadah	17
Các thời điểm không được phép hành lễ Salah Sunnah..	20
Salah Al-Witir	24
Qiyamul Lail	31
Qiyam Ramadan	41
Salah Al-Dhuha	48
Salah Al-‘Idain	50
Salah Al-Kusuf	57
Salah Al-Istisqa	63
Sujud Al-Tilawah	67
Quy Lạy Tạ Ôn Allah ﷻ	73
Salah Al-Istikharah	75
Salah Al-Haajah	77
Salah Sám Hối	78
Lời Tụng Niệm & Hành Lễ Sau Khi Lấy Wudu	80
Salah Chào Masjid	82
Salah Cho Người Chết.....	83
Tài liệu tham khảo	92
Mục lục	93

